

คำศัพท์เศรษฐกิจ การเงิน การคลัง ฉบับประชาชน

กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน
(ASEAN Framework Agreement on Services:
AFAS)

ความตกลงระหว่างสมาชิกอาเซียน เพื่อขยายความร่วมมือ
ด้านบริการและเปิดเสรีการค้าบริการระหว่างประเทศสมาชิก
อาเซียนให้มากขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการและ
เพิ่มความสามารถในการแข่งขันกับประเทศนอกกลุ่ม รวมทั้ง
เพื่อลดอุปสรรคในการค้าบริการระหว่างประเทศสมาชิก และ
เพื่อเปิดเสรีการค้าบริการภายในกลุ่มสมาชิกอาเซียนให้
มากกว่าที่แต่ละประเทศมีพันธกรณีการเปิดเสรีใน WTO
กล่าวคือ เป็นข้อผูกพันลักษณะ GATS-plus ทั้งนี้อาเซียนมี
วิสัยทัศน์ที่จะยกเลิกข้อกีดกันการค้าบริการระหว่างในทุก
สาขาบริการภายในปี พ.ศ. 2563

ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมที่: <http://www.aseansec.org/6628.htm>

กลุ่มประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน กัมพูชา ลาว พม่า
และเวียดนาม
(Cambodia-Laos-Myanmar-Viet Nam: CLMV)

ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน ได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า และ
เวียดนาม โดยประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ ได้ให้
ความช่วยเหลือทางวิชาการแบบให้เปล่ากับประเทศสมาชิก
ใหม่ CLMV มีแผนการดำเนินงานใน 4 สาขา ได้แก่

- (1) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์
- (2) การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ
- (3) ด้านการพัฒนาบุคลากร
- (4) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

กลุ่มประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำ 7 ประเทศ
(Group of Seven: G7)

ก่อตั้งในปีพ.ศ. 2518 ประกอบด้วย สหรัฐอเมริกา อังกฤษ
แคนาดา ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี และญี่ปุ่น มีการประชุมสุด
ยอดเป็นประจำทุกปี โดยมีเป้าหมายเพื่อหารือด้านเศรษฐกิจ
มหภาค การค้าระหว่างประเทศ และความสัมพันธ์ของ
ประเทศในกลุ่ม G7 ต่อประเทศกำลังพัฒนา

กลุ่มประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำ 8 ประเทศ
(Group of Eight: G8)

เดิมคือ G7 (Group of Seven) ประกอบด้วย สหรัฐอเมริกา
อังกฤษ แคนาดา ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี และญี่ปุ่น แต่ต่อมา
ได้เพิ่มสมาชิกใหม่ คือ รัสเซีย เข้ามาเมื่อ พ.ศ. 2540

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ
(International Monetary Fund : IMF)

องค์กรที่รัฐบาลของกลุ่มประเทศพันธมิตรได้ร่วมก่อตั้งขึ้น
หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อดูแลเสถียรภาพ
ของระบบการเงินระหว่างประเทศ อันจะเอื้ออำนวยต่อการ
ขยายตัวของการค้าโลก และเป็นพื้นฐานสำหรับการขยายตัว

กองทุนความร่วมมือเศรษฐกิจโพ้นทะเล
(Overseas Economic Cooperation Fund : OECF)

กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน
หรือ กองทุนฟื้นฟู
(Financial Institutions Development Fund: FIDF)

กองทุนรวม
(Mutual Fund)

กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้
(General Fixed Income Fund)

กองทุนรวมผสม
(Balanced Fund)

ทางเศรษฐกิจและการลงทุนในช่วงภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก IMF เริ่มดำเนินการเมื่อปี 2489 (ค.ศ. 1946) มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงวอชิงตัน ดีซี และมีฐานะเป็นทบวงการชำนัญพิเศษของสหประชาชาติ

เป็นหน่วยงานของรัฐบาลญี่ปุ่น ตั้งขึ้นในปี 2504 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศในแถบเอเชีย โดยแบ่งเป็นความช่วยเหลือที่ให้กับรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐบาลและความช่วยเหลือที่ให้กับบริษัทญี่ปุ่นที่มีการดำเนินโครงการในต่างประเทศ ปัจจุบันกองทุนดังกล่าวได้เปลี่ยนสภาพเป็นธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น (Japan Bank for International Cooperation: JBIC)

กองทุนฯ จัดตั้งขึ้นตามพระราชกำหนดแก้ไขพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2528 โดยมีเจตนารมณ์เพื่อดำเนินมาตรการให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ

กองทรัสต์สินที่จัดตั้งและบริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมหรือเรียกย่อ ๆ ว่า "บลจ." มีวัตถุประสงค์ที่จะนำเงินที่ได้จากการจำหน่ายหน่วยลงทุนแก่ผู้ลงทุนไปลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ที่ให้ผลตอบแทนและความเสี่ยงในการลงทุนแตกต่างกันไป อาทิเช่น ลงทุนในหุ้นทุนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตราสารทางการเงินประเภทต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้ผู้ลงทุนได้รับผลตอบแทนในรูปเงินปันผลหรือกำไรจากการขายหน่วยลงทุน

กองทุนรวมที่นำเงินไปลงทุนในตราสารแห่งหนี้ เช่น พันธบัตร ตัวเงินคลัง บัตรเงินฝาก ตัวสัญญาใช้เงิน ตัวแลกเงิน หุ้นกู้ เป็นต้น โดยจะไม่ลงทุนในหุ้นหรือใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น

กองทุนรวมที่มีวัตถุประสงค์ที่จะดำรงอัตราส่วนการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งตราสารแห่งทุนในขณะใดขณะหนึ่ง ไม่เกินร้อยละ 65 และไม่ต่ำกว่าร้อยละ 35 ของมูลค่าทรัพย์สิน

กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ
(Retirement Mutual Fund : RMF)

สิทธิของกองทุนรวม ดังนั้น กองทุนรวมผสมจะลงทุนทั้งใน
ตราสารแห่งทุนและตราสารแห่งหนี้

กองทุนรวมที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการ
ออมระยะยาวเพื่อการการเลี้ยงชีพของผู้ถือหุ้นหน่วยลงทุน โดยผู้
ถือหุ้นหน่วยลงทุนสามารถนำเงินที่จ่ายเข้ากองทุนรวมไปหักค่า
ลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้ตามจำนวนที่
กรมสรรพากรกำหนด

กองทุนร่วมลงทุน
(Venture Capital Fund)

กองทุนมีลักษณะเป็นกองทุนระยะยาว ให้การสนับสนุนเงิน
ส่วนทุน (Equity) ให้กับกิจการ โดยกองทุนร่วมลงทุนเข้าถือ
หุ้นในกิจการตามสัดส่วนที่เหมาะสม (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10)
และมีฐานะเป็นผู้ถือหุ้นรายหนึ่งของกิจการนั้น ๆ

วัตถุประสงค์ของการลงทุน กองทุนจะเข้าไปซื้อหุ้นใน
กิจการที่มีศักยภาพในการเติบโตสูง ให้ผลตอบแทนสูงกว่า
ร้อยละ 20 เพื่อที่ในอนาคตกองทุนนั้นจะได้ออกตัว (Exit)
โดยมีผลตอบแทนการลงทุนที่คุ้มค่าความเสี่ยง ดังนั้นส่วน
ใหญ่จะมุ่งหวังที่จะให้กิจการนั้น ๆ สามารถพัฒนาให้
สามารถเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นตลาดทุนที่
สามารถรองรับการออกตัวของกองทุนและรองรับการ
ขยายตัวของกิจการได้ในอนาคต

ก๊อดดูล ฮาซัน (เงินกู้ปลอดดอกเบี้ย)
(Qardhul Hassan)

คือ การที่ผู้ให้กู้ตกลงให้ผู้กู้ยืมเงินโดยไม่คิดผลตอบแทน
ทำให้ผู้กู้มีหน้าที่ชำระเพียงเงินต้นให้กับผู้ให้กู้ แต่หากผู้กู้
ประสงค์จะชำระเกินจากจำนวนเงินต้นด้วยความบริสุทธิ์ใจก็
สามารถกระทำได้

กาฟาละฮ์ (การค้าประกัน)
(Kafalah)

คือ การจัดทำสัญญาค้ำประกันระหว่างคู่สัญญากับบุคคลที่
สาม เพื่อค้ำประกันภายใต้เงื่อนไขที่ระบุตามสัญญาใน
ระยะเวลาที่ตกลงกันโดยคู่สัญญา

การก้อหนั

การกู้เงินของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจากแหล่งเงินทุนใน
ประเทศและต่างประเทศ ทั้งที่รัฐบาลค้ำประกันและไม่ค้ำ
ประกัน การเช่าซื้อและการใช้สินเชื่อด้วยการผ่อนชำระ ทั้งนี้
ไม่รวมหนี้ในประเทศที่รัฐวิสาหกิจกู้เพื่อใช้เป็นเงินทุน
หมุนเวียนในการดำเนินงาน

การกีดกันการค้าที่ไม่ใช่ภาษี
(Non-Tariff Barriers : NTBs)

การกีดกันการค้า โดยใช้มาตรการอื่นซึ่งไม่ใช่อากรขาเข้า
เช่น การกำหนดโควตานำเข้า การกำหนดมาตรฐาน

การกู้เงินจากแหล่งใหม่

(Refinance)

การขยายระยะเวลาเงินกู้

(Roll Over)

การขาดดุล

(Deficit)

การขาดดุลแฝด (Twin Deficit)

การควบกิจการ

(Merger)

การเงินระดับฐานราก

(Microfinance)

การจัดอันดับความน่าเชื่อถือ

(Credit rating)

การชดเชยค่าภาษีอากร

(Tax Compensation)

การชำระหนี้ก่อนครบกำหนด

(Prepayment)

สุขอนามัย การอุดหนุนการส่งออก การทุ่มตลาด และการ
ขอใบอนุญาตสิทธิการนำเข้า เป็นต้น

การกู้เงินจากแหล่งใหม่ที่มีเงื่อนไขเงินกู้ดีกว่าแหล่งเดิมเพื่อ
นำไปใช้คืนแหล่งเงินกู้เดิม ซึ่งเป็นการลดต้นทุนการกู้เงิน

การขยายระยะเวลาเงินกู้ออกไปอีกหลังจากที่เงินกู้นั้นได้ครบ
กำหนดชำระคืนต้นเงิน ทั้งนี้ เพื่อให้เงินกู้ดังกล่าวมีระยะ
เงินกู้สอดคล้องกับระยะคืนทุนสำหรับ โครงการลงทุนหนึ่ง ๆ

การที่เงินไหลออกมากกว่าไหลเข้า หรือรายจ่ายมากกว่า
รายได้ ซึ่งมักจะอยู่ในรูปของการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด

การขาดดุลการค้า และการขาดดุลงบประมาณของรัฐบาล

ภาวะที่เกิดการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดและการขาดดุล

งบประมาณขึ้นพร้อมกัน

การที่บริษัทตั้งแต่ 2 บริษัทขึ้นไป รวมกิจการเข้าด้วยกัน

โดยผลของการรวมอาจเกิดเป็นบริษัทใหม่ หรือคงเหลือเป็น
บริษัทใดบริษัทหนึ่งเพียงบริษัทเดียวก็ได้

กิจกรรมทางการเงินที่เน้นให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนผู้มี
รายได้น้อยหรือวิสาหกิจรายย่อย (Microenterprise)

การประเมินคุณภาพและความเสี่ยงของตราสารทางการเงิน
และความสามารถของผู้ออกตราสารในการชำระคืนเงินต้น
และดอกเบี้ยตามเงื่อนไขและเวลาที่กำหนด ซึ่งการจัดอันดับ
ความน่าเชื่อถือจะเป็นความเห็นของบริษัทจัดอันดับความ
น่าเชื่อถือแต่ละแห่ง ซึ่งบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือจะนำ
ผลการจัดอันดับเผยแพร่แก่ผู้ลงทุนเป็นสัญลักษณ์หรือตัวเลข
และเครื่องหมายระบุชั้นหรืออันดับความน่าเชื่อถือซึ่งเป็น
ข้อมูลที่ผู้ลงทุนใช้ประกอบการตัดสินใจในการลงทุน

มาตรการที่ช่วยเหลือผู้ส่งออก โดยลดภาระค่าภาษีอากรที่แฝง
อยู่ในวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าส่งออก สินค้าที่อยู่ในข่าย
จะได้รับเงินชดเชยเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้ ตาม
พระราชบัญญัติชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตใน
ราชอาณาจักร พ.ศ. 2544

การชำระหนี้ก่อนครบกำหนดอายุ โดยการนำงบประมาณ
ของรัฐบาลหรือรายได้รัฐวิสาหกิจมาชำระหนี้ เพื่อลดยอดหนี้
สาธารณะและลดภาระดอกเบี้ยในอนาคต

การเช่าซื้อ

(Hire-Purchase)

การซื้อทรัพย์สินโดยการทยอยจ่ายค่าทรัพย์สินรวมดอกเบี้ยเป็นรายงวด โดยผู้เช่าซื้อจะมีสิทธิใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินนั้น และเมื่อจ่ายครบจำนวนเงินและระยะเวลาตามสัญญาเช่าซื้อ ผู้เช่าซื้อจะได้เป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้น

การเช่าแบบลีสซิง

(Leasing)

การเช่าทรัพย์สินเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ เช่น นำไปประกอบธุรกิจ โดยจะต้องจ่ายค่าเช่าเป็นรายงวด และเมื่อสิ้นสุดสัญญา ผู้เช่าจะมีสิทธิเลือกที่จะซื้อทรัพย์สินที่เช่าหรือส่งคืนทรัพย์สินนั้นแก่ผู้ให้เช่าก็ได้

การซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

การซื้อเงินตราต่างประเทศ ณ เวลาปัจจุบันที่ราคาสำหรับการส่งมอบในวันข้างหน้า โดยการชำระเงินและการส่งมอบจะทำได้ในวันที่ครบกำหนดสัญญาโดยทั่วไปแล้วจะกำหนดส่งมอบในระยะเวลา หนึ่งเดือน สามเดือน หกเดือน หนึ่งปี หรือยาวกว่าหนึ่งปีก็ได้ แล้วแต่จะตกลงกัน

การทุ่มตลาด

(Dumping)

การที่ผู้ส่งออกของประเทศหนึ่งส่งสินค้าออกไปจำหน่ายยังอีกประเทศหนึ่งในราคาที่ต่ำกว่าราคาที่จำหน่ายในประเทศของตน หรือในราคาที่ต่ำกว่าต้นทุนการผลิต

การบริหารหนี้สาธารณะ

การก่อหนี้โดยการกู้หรือการค้าประกัน การชำระหนี้ การปรับโครงสร้างหนี้และการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องกับหนี้สาธารณะ

การประกันสินเชื่อที่อยู่อาศัย

(Mortgage Insurance)

การทำธุรกรรมประกันประเภทหนึ่งที่มีอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา และในยุโรปบางประเทศ โดยมีแนวคิดหลักของระบบดังกล่าว คือ จะมีนิติบุคคลที่ทำหน้าที่คล้ายบริษัทประกันเข้ามารับประกัน (รับความเสี่ยง) สินเชื่อที่อยู่อาศัย โดยผู้ที่ขอรับบริการดังกล่าวจะต้องเสียค่าเบี้ยประกัน (Premium) ให้กับบุคคลนั้นๆ ดังนั้น เมื่อเกิดกรณีที่ผู้ขอกู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ นิติบุคคลดังกล่าวก็จะทำหน้าที่ชำระหนี้แทนผู้กู้

การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสเศรษฐกิจอาเซียน

(Senior Economic Officials Meeting : SEOM)

การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสระดับปลัดกระทรวงด้านเศรษฐกิจของอาเซียน ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียนทั้งหมด และรายงานผลโดยตรงต่อรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEM) ทั้งนี้การประชุม SEOM กำหนดให้มีขึ้นทุกๆ 3 เดือน เพื่อให้การปฏิบัติงานของอาเซียนมีความต่อเนื่อง

การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา
(United Nations Conference on Trade and
Development : UNCTAD)

การประชุมเอเชีย-ยุโรป: อาเซม
(Asia-Europe Meeting : ASEM)

การประมูลในตลาดตราสารหนี้ภาครัฐ
(Bidding)

การประมูลในตลาดตราสารหนี้ภาครัฐ ผ่านระบบ
อิเล็กทรอนิกส์
(E-Bidding)

การประหยัดจากการขยายการผลิต
(Economies of Scale)

การประหยัดจากการเน้นความรวดเร็ว
(Economy of Speed)

การประหยัดจากการผลิตสินค้า
(Economies of Scope)

องค์การชำนาญพิเศษของสหประชาชาติตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2507
ที่นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ
กระตุ้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และการพัฒนา
โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาและส่งเสริมให้ประเทศ
เหล่านี้ได้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจโลกอย่างเท่า
เทียมกับประเทศที่พัฒนาแล้ว

ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมที่ <http://www.unctad.org/>

เวทีการประชุมและหารือร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิก
สหภาพยุโรป 15 ประเทศ (ออสเตรีย เบลเยียม เดนมาร์ก
ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ อิตาลี ไอร์แลนด์ ลักเซม
เบิร์ก เนเธอร์แลนด์ โปรตุเกส สเปน สวีเดน และสหราชอาณาจักร) และคณะกรรมการยุโรป กับกลุ่มประเทศ
อาเซียน+3 (บรูไนดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย
ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทยและเวียดนาม) รวมทั้ง จีน ญี่ปุ่น
และสาธารณรัฐเกาหลี เพื่อหารือแนวทางส่งเสริมความ
ร่วมมือด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม
ระหว่างภูมิภาคเอเชีย-ยุโรปให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมที่:

[http://ec.europa.eu/comm/external_relations/asem/intro/
index.htm](http://ec.europa.eu/comm/external_relations/asem/intro/index.htm)

การประมูลโดยใช้อัตราดอกเบี้ย หรืออัตราผลตอบแทนเป็น
เกณฑ์ตัดสินผลประมูล เช่น การประมูลพันธบัตรรัฐบาล ผู้ที่
เสนออัตราผลตอบแทนต่ำที่สุดจะได้รับการจัดสรรพันธบัตร
การประมูลตราสารหนี้รัฐบาล ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์
ภายใต้ระบบที่ตัวแทนจำหน่ายกำหนดขึ้น โดยได้รับความ
เห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

เมื่อผลิตมากขึ้น ทำให้ต้นทุนเฉลี่ยลดลง ซึ่งทำให้ธุรกิจใหญ่
ได้เปรียบธุรกิจเล็กในเรื่องต้นทุนเฉลี่ยต่ำ
(แต่ธุรกิจใหญ่ก็มีข้อเสียเปรียบธุรกิจเล็กในบางเรื่อง)

การประหยัดจากการเน้นความรวดเร็ว เพื่อให้สามารถ
แข่งขันได้

การประหยัดจากการผลิตสินค้าหรือบริการหลายอย่าง เป็น
การผลิตสินค้าหลายอย่าง ทำให้ต้นทุนเฉลี่ยลดลง

การปรับโครงสร้างหนี้
(Debt Restructuring)

เนื่องจากใช้ปัจจัยบางอย่างร่วมกันได้ โดยเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเล็กน้อย หรือไม่เพิ่มเลย หรือสามารถใช้วัสดุเหลือใช้ที่จะต้องทิ้ง นำมาผลิตต่อ ก็ได้ผลผลิตอีกอย่าง นำมาขายได้รายได้เพิ่มมากกว่าต้นทุนที่เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย

การดำเนินการจัดการโครงสร้างหนี้สาธารณะ โดยใช้เครื่องมือทางการเงินและโอกาสที่ตลาดการเงินเอื้ออำนวยในการทำ Prepayment Roll over Refinancing และ Swap Arrangement มีวัตถุประสงค์เพื่อลดต้นทุนการกู้เงินภายใต้กรอบความเสี่ยงที่เหมาะสม

การปั่นหุ้น
(Securities Manipulation)

การซื้อขายหลักทรัพย์ใด ๆ โดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเพื่อสร้างสภาพการซื้อขายให้ผิดไปจากภาวะที่เป็นจริงโดยเจตนาให้ผู้อื่นซื้อหรือขายหลักทรัพย์ด้วยความเข้าใจผิด การกระทำความผิดนี้ถือเป็นการผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ซึ่งมีบทกำหนดโทษไว้ด้วย

การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ
(Privatization)

การเพิ่มบทบาทของเอกชนในการบริหารรัฐวิสาหกิจ โดยรูปแบบการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ มีอยู่อย่างน้อย 7 รูปแบบ ได้แก่ 1) การทำสัญญาจ้างเอกชนให้บริหารงาน (Contract-out) 2) การทำสัญญาให้เอกชนเช่าดำเนินการ (Lease Contract) 3) การให้สัมปทานภาคเอกชน (Concession) 4) การกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ 5) การร่วมลงทุนกับภาคเอกชน (Joint-Venture) 6) การให้เอกชนลงทุนดำเนินการแต่รัฐรับซื้อผลผลิต และ 7) การจำหน่ายจ่ายโอนและขุบเลิกกิจการ (Trade Sale and Liquidation)

การแปลงสินทรัพย์เป็นทุน
(Securitization)

การบริหารจัดการทรัพย์สินของภาครัฐที่มีการอนุญาตยินยอมหรือมอบให้ประชาชนครอบครองใช้ประโยชน์อยู่ และทรัพย์สินของภาคเอกชนบางประเภทให้สามารถนำทรัพย์สินนั้นๆ มาขอกู้เงินสด เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ

การแปลงหนี้
(Swap)

การแปลงหนี้ สามารถดำเนินการได้ 2 วิธี คือ

- (1) การแปลงสกุลเงินหนึ่งไปอีกสกุลหนึ่ง (Cross Currency Swap) เช่น การแปลงหนี้จากสกุลเงินเยนเป็นบาท
- (2) การแปลงอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Swap) เช่น การแปลงอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่เป็นอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัว

การผิณฑ์ชำระหนี้
(Default)

การที่ลูกหนี้ผิณฑ์การชำระหนี้คืนแก่เจ้าหนี้ตามงวดเวลาที่
ได้ระบุไว้ในสัญญา ซึ่งรวมถึงการผิณฑ์ชำระคืนเงินต้น หรือ
ดอกเบี้ย หรือเงินต้นและดอกเบี้ย ก็ได้

การผูกพันงบประมาณข้ามปี

รายการงบประมาณรายจ่าย ซึ่งจะต้องทำสัญญาก่อนนี้ผูกพัน
งบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป โดยวงเงินผูกพัน
ดังกล่าวจะรวมเงินเพื่อเหลือเผื่อขาดไว้ด้วยแล้ว ทั้งนี้ เป็นไป
ตามหลักการที่กำหนดไว้ในมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติ
วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ
(Economic Integration)

การที่รัฐบาลของประเทศตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไป ตกลงนำ
ระบบเศรษฐกิจของตนมาเชื่อมกัน เพื่อเสริมสร้างและรักษา
ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ โดยการยกเลิกการเรียกเก็บภาษี
ศุลกากรและมาตรการอื่นๆ ที่เป็นอุปสรรคทางการค้าให้แก่กัน
และกันรวมทั้งอาจใช้นโยบายต่างๆ ร่วมกัน การรวมกลุ่มทาง
เศรษฐกิจอาจจำแนกออกได้หลายรูปแบบ เช่น เขตการค้าเสรี
สหภาพศุลกากร ตลาดร่วม และสหภาพเศรษฐกิจ

การลงทุน
(Investment)

การใช้จ่ายเพื่อทำให้เกิดการผลิตสินค้าและบริการในอนาคต
เพิ่มขึ้น ทั้งนี้รายจ่ายในการลงทุนประกอบด้วยรายจ่ายในการ
ก่อสร้าง รายจ่ายในการซื้อเครื่องมือเครื่องจักรใหม่ และส่วน
เปลี่ยนแปลงมูลค่าสินค้าคงเหลือ

การลงทุนภาคเอกชน
(Private Investment)

การใช้จ่ายของภาคเอกชนเพื่อใช้ในการสร้างเครื่องมือการ
ผลิตสินค้าและบริการ หรือสร้างรายได้ให้เกิดขึ้นในอนาคต
เช่น การก่อสร้าง การซื้อเครื่องมือเครื่องจักร เป็นต้น ซึ่งเป็น
องค์ประกอบหนึ่งในผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศด้านรายจ่าย

การว่างงานโดยสมัครใจ
(Voluntary Unemployment)

สถานการณ์ของแรงงานที่เป็นฝ่ายตัดสินใจเลิกทำงาน เมื่อ
ระดับค่าจ้างลดลง ซึ่งเห็นว่าไม่คุ้มค่ากับเวลา

การวางแผนภาษี
(Tax Planning)

การจัดการขององค์กรธุรกิจหรือบุคคลในการที่จะลดภาระ
ภาษีให้เหลือน้อยที่สุด โดยอยู่ภายใต้ขอบข่ายของกฎหมาย
ภาษี

การว่าจ้างแบบเหมาเบ็ดเสร็จ
(Turnkey)

การที่รัฐบาลว่าจ้างให้เอกชนดำเนินการก่อสร้าง จัดหาเงิน
ลงทุนเพื่อการดำเนินงาน และ เมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จรัฐบาล
จะรับมอบทรัพย์สินและชำระคืนเงินในการดำเนินโครงการ
ดังกล่าว

การหลบเลี่ยงภาษี

การใช้ช่องโหว่ของกฎหมายภาษี เพื่อเลี่ยงภาษีหรือเสียภาษี

(Tax Avoidance)

ให้น้อยลง โดยอาศัยการตีความกฎหมายภาษีให้เป็นประโยชน์ต่อผู้เสียภาษี ทั้งที่อาจขัดกับเจตนารมณ์ของกฎหมายภาษีนั่นๆ

การหลีกเลี่ยงภาษี

(Tax Evasion)

การเจตนาไม่ปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอย่างเห็นได้ชัดว่าผิดกฎหมาย ซึ่งนอกจากจะมีความผิดทางแพ่ง คือ ต้องเสียภาษีให้ครบ ชำระเบี้ยปรับและเงินเพิ่มแล้ว ยังอาจมีความผิดทางอาญาคด้วย

การให้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีสู่ผลการในกรอบของอาเซียน

(ASEN Integration System of Preferences: AISP)

โครงการที่สมาชิกอาเซียนเดิม (บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย สิงคโปร์) ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีให้กับสมาชิกอาเซียนใหม่ (กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม) ซึ่งอัตราภาษีอยู่ในระหว่าง 0-5 % ระยะเวลาการให้สิทธิประโยชน์เริ่มตั้งแต่ 1 มกราคม 2002 ถึง 31 ธันวาคม 2009 การออมภาคบังคับเพื่อสร้างหลักประกันและความมั่นคงในการดำรงชีวิต เพื่อให้มีระดับรายได้หลังเกษียณอย่างน้อยไม่ให้ตกไปสู่ความยากจน เช่น กองทุนประกันสังคมกรณีชราภาพ

การออมขั้นที่1

(1st Pillar)

การออมขั้นที่2

(2nd Pillar)

การออมภาคบังคับ เพื่อให้มีรายได้หลังเกษียณ เมื่อรวมกับการออมขั้นที่ 1 แล้ว อยู่ในระดับที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี เช่น กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

การออมขั้นที่3

(3rd Pillar)

การออมภาคสมัครใจเพื่อให้รายได้หลังเกษียณ เมื่อรวมกับการออมขั้นที่ 1 และ 2 แล้ว อยู่ในระดับที่มีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นอีก เช่น กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ

การอุดหนุน

(Subsidies)

มาตรการที่รัฐบาลให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ผลิตหรือผู้ส่งออก เพื่อช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของสินค้าหรือบริการ

กำลังแรงงาน

(Labor Force)

กำลังแรงงาน ได้แก่ บุคคลทุกคนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งในสัปดาห์แห่งการสำรวจมีงานทำ หรือว่างงาน หรือรอฤดูกาลที่เหมาะสมเพื่อที่จะทำงานและตามปกติจะทำงานโดยไม่ได้รับสิ่งตอบแทนในไร่นาเกษตรหรือธุรกิจซึ่งทำกิจกรรมตามฤดูกาลโดยมีหัวหน้าครัวเรือนหรือสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือนเป็นเจ้าของหรือผู้ดำเนินการ

กิจกรรมกึ่งการคลัง

(Quasi Fiscal Activities : QFA)

การดำเนินกิจกรรมหรือนโยบายรัฐบาลผ่านหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่รัฐบาล เช่น ธนาคารกลาง สถาบันการเงินเฉพาะกิจ

และรัฐวิสาหกิจ ซึ่งรัฐบาลสามารถเข้าไปแทรกแซงในกระบวนการตัดสินใจของฝ่ายบริหารในหน่วยงานอื่นได้ เพื่อให้มีการดำเนินนโยบายตามที่รัฐบาลต้องการ โดยรัฐบาลไม่ต้องเสนองบประมาณผ่านรัฐสภา แต่อาจจะมีผลกระทบเป็นภาระของรัฐบาลได้ในอนาคต หากการดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวมีความเสียหายเกิดขึ้น เช่น

(1) โครงการบ้านเอื้ออาทรเป็นการให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่ประชาชนในการซื้อที่พักอาศัยโดยผ่านธนาคารอาคารสงเคราะห์

(2) โครงการธนาคารประชาชนเป็นการให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่ประชาชนที่ขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินโดยผ่านธนาคารออมสิน

กิจการวิเทศธนกิจ

(Interanational Banking Facilities: IBFs)

คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้มีการจัดตั้ง Bangkok International Banking Facilities (BIBFs) เมื่อวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2535 ทั้งนี้ ประกาศกระทรวงการคลังลงวันที่ 16 กันยายน 2535 ได้ให้คำนิยามกิจการวิเทศธนกิจไว้ 2 ประเภท โดยสรุป คือ 1) กิจการวิเทศธนกิจเพื่อการให้กู้ยืมในต่างประเทศ หมายถึง การรับฝากหรือกู้ยืมเงินตราต่างประเทศจากทั้งในประเทศและต่างประเทศ หรือการรับฝากหรือกู้ยืมเงินบาทจากต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะนำไปให้กู้ยืมเป็นเงินตราต่างประเทศในต่างประเทศ หรือแก่กิจการวิเทศธนกิจอื่น 2) กิจการวิเทศธนกิจเพื่อการให้กู้ยืมในประเทศ หมายถึง การรับฝากหรือการกู้ยืมเงินตราต่างประเทศจากต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะนำไปให้กู้ยืมเป็นเงินตราต่างประเทศในประเทศไทย โดยมีการเบิกถอนเงินกู้ยืมแต่ละครั้งไม่ต่ำกว่าจำนวนที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ค้นคว้าข้อมูลได้ที่

<http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2535/D/119/10146.PDF>

ข้อตกลงการค้าเสรีอเมริกาเหนือ

(North American Free Trade Agreement: NAFTA)

ข้อตกลงในการจัดตั้งเขตการค้าเสรีระหว่างรัฐบาล

สหรัฐอเมริกา แคนาดาและเม็กซิโก มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2537 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขจัดอุปสรรคทาง

ข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ

(Regional Trade Arrangements : RTAs)

ข้อตกลงว่าด้วยมาตรการการลงทุนเกี่ยวข้องกับการค้า

(Trade-Related Investment Measures : TRIMs)

ข้อตกลงว่าด้วยมาตรการอุดหนุนและการตอบโต้การอุดหนุน

(Subsidies and Countervailing Measures : SCM)

ข้อมูลเครดิต

เขตการค้าเสรี

(Free Trade Area: FTA)

การค้าสินค้าและบริการระหว่างประเทศภาคี ส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรม ขยายโอกาสการลงทุนคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา แก้ไขข้อพิพาททางการค้า และส่งเสริมความร่วมมือไตรภาคี พหุภาคีและความร่วมมือในภูมิภาค ความเข้มข้นของความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันไป เช่น ข้อตกลงการให้สิทธิพิเศษทางศุลกากร (Preferential Tariff Agreement) สหภาพศุลกากรบางส่วน (Partial Customs -union) เขตการค้าเสรี(Free Trade Areas) สหภาพศุลกากร (Custom Union)ตลาดร่วม (Common Market) เป็นต้น

ข้อตกลง TRIM อยู่ภายใต้ข้อตกลงระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลก (World Trade Organization-WTO) ประเทศสมาชิกมีพันธกรณีที่ต้องลดหรือยกเลิกพิกัดอัตราภาษีศุลกากร และมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี เพื่อนำไปสู่เป้าหมายการแข่งขันเสรี และเป็นธรรม โดยระบุให้ประเทศสมาชิก ต้องยกเลิกใช้มาตรการการลงทุนที่กำหนดเงื่อนไขหรือข้อจำกัดเกี่ยวกับการค้า เป็นเกณฑ์พิจารณาอนุมัติโครงการลงทุน

ข้อตกลง SCM อยู่ภายใต้ข้อตกลงระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลก (World Trade Organization-WTO) มีหลักเกณฑ์สำคัญที่เป็นข้อห้ามสำคัญคือ ห้ามใช้มาตรการใดๆ ที่ก่อให้เกิดการอุดหนุนเป็นการเฉพาะ และมีผลต่อความสามารถในการส่งออก (Export Performance) หรือมีผลต่อการเลือกใช้สินค้าในประเทศมากกว่าที่จะใช้สินค้านำเข้า

ข้อเท็จจริงที่บ่งชี้ถึงตัวลูกค้าและคุณสมบัติของลูกค้าที่ขอสินเชื่อ รวมทั้งประวัติการขอ การได้รับอนุมัติสินเชื่อ และการชำระคืนเงินเชื่อของลูกค้าที่ขอสินเชื่อ ตลอดจนประวัติการชำระราคาสินค้าหรือบริการโดยบัตรเครดิต

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจรูปแบบหนึ่งอันเกิดจากข้อตกลงระหว่างรัฐบาลตั้งแต่สองประเทศขึ้นไป ซึ่งตกลงจะยกเลิกภาษีศุลกากรและมาตรการอื่นๆ ที่เป็นอุปสรรคทางการค้าให้แก่กันและกัน และอาจรวมถึงการเปิดตลาดด้านการค้า

เขตการค้าเสรียุโรปกลาง

(Central European Free Trade Area : CEFTA)

เขตการค้าเสรีอาเซียน

(ASEAN Free Trade Area: AFTA)

เขตการค้าเสรีเอเชียใต้

(South Asian Free Trade Area : SAFTA)

บริการ การลงทุน และความร่วมมือต่างๆ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในรูปแบบดังกล่าวที่ปรากฏในปัจจุบัน ได้แก่ เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) หรือ สมาคมการค้าเสรียุโรป (EFTA) เป็นต้น

การรวมกลุ่มของประเทศยุโรปกลางเพื่อส่งเสริมการค้าเสรีระหว่างกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยประเทศสมาชิก 7 ประเทศ คือ อังกฤษ โปแลนด์ สาธารณรัฐเชก และสาธารณรัฐสโลวัก สโลวาเนีย โรมาเนีย และสาธารณรัฐบัลแกเรีย

ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม: <http://www.cefta.org/>

กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ได้ร่วมมือกันจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน เพื่อส่งเสริมให้การค้าขายระหว่างกันภายในอาเซียนเป็นไปอย่างเสรีเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในฐานะที่เป็นฐานการผลิตที่สำคัญเพื่อป้อนสินค้าสู่ตลาดโลก โดยอาศัยการเปิดเสรีด้านการค้าและการลดภาษี และอุปสรรคข้อกีดขวางทางการค้าที่มีใช้อยู่ รวมทั้งการปรับเปลี่ยนโครงสร้างภาษีศุลกากรเพื่อเอื้ออำนวยต่อการค้าเสรี กลไกการลดภาษีที่สำคัญของ AFTA คือระบบCEPT (Common Effective Preferential Tariff Scheme) และสมาชิกตกลงจะดำเนินการลดอัตราภาษีศุลกากรระหว่างกันเหลือร้อยละ 0-5 ภายในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2545 รวมทั้งยกเลิกมาตรการที่มีใช้อยู่ เมื่อมีการได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีระหว่างกัน ทั้งนี้ยกเว้น เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชาซึ่งเป็นสมาชิกอาเซียนช้ากว่าสมาชิกอื่นๆ จึงได้รับการผ่อนผันให้เวียดนามลดอัตราภาษีลงเหลือร้อยละ 0-5 ภายในปี พ.ศ. 2549 ส่วนลาวและพม่า ภายในปี พ.ศ. 2551 และกัมพูชา ภายในปี 2553

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจรูปแบบหนึ่งที่รัฐบาลเอเซียใต้ 7 ประเทศ ได้แก่ เนปาล บังกลาเทศ ปากีสถาน ศรีลังกา ภูฏาน หมู่เกาะมัลดีฟส์ และอินเดียกำลังวางแผนร่วมกันจัดตั้งขึ้นตามความตกลงว่าด้วยสิทธิพิเศษทางการค้าของเอเซียใต้ (South Asian Preferential Trading Arrangement) ปัจจุบันประเทศดังกล่าวทั้ง 7 ประเทศ เป็นสมาชิกของสมาคมความร่วมมือภูมิภาคเอเซียใต้ (South Asian Association of

เขตปลอดอากร

(Customs Free Zone : FZ)

Regional Cooperation : SAARC)

ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <http://www.saarc-sec.org>

มาตรการภายใต้กฎหมายของกรมศุลกากร ซึ่งกำหนดให้รัฐวิสาหกิจหรือบริษัทมหาชนยื่นคำขอจัดตั้งเขตพื้นที่สำหรับการประกอบอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ โดยต้องไม่เป็นการจัดตั้งเพื่อประโยชน์ของผู้ประกอบกิจการในเขตปลอดอากรเพียงรายเดียวหรือรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ ถือว่าเขตปลอดอากร เป็นเสมือนเขตนอกราชอาณาจักรไทย คือ ปลอดจากการะภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต และภาษีอื่นใด

เขตอุตสาหกรรมส่งออก

(Export Processing Zone : EPZ)

มาตรการภายใต้กฎหมายของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยจัดเขต พื้นที่เฉพาะเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการส่งออก โดยให้หักลงทุนตั้งโรงงานผลิตผสม ประกอบสินค้า เพื่อการส่งออก มีลักษณะเป็นเสมือนเขตนอกราชอาณาจักรไทย คือ ปลอดจากการะภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต และภาษีอื่นใด

คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(The Securities and Exchange Commission : SEC)

คณะกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นตาม พ.ร.บ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มีหน้าที่วางนโยบายส่งเสริมและพัฒนา ตลอดจนกำกับดูแลธุรกิจหลักทรัพย์ทั้งในตลาดแรกและตลาดรอง เช่น ตลาดหลักทรัพย์ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ ธุรกิจ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์การออกหลักทรัพย์จำหน่ายของบริษัทต่าง ๆ การเข้าถือครองหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ (takeover) รวมถึงการป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ คณะกรรมการนี้มีชื่อเรียกสั้น ๆ ว่า SEC หรือ ก.ล.ด. สถานที่ที่กรมศุลกากรกำหนดให้เป็นเขตพื้นที่เฉพาะ ให้ผู้ประกอบการสามารถนำวัตถุดิบจากต่างประเทศเข้ามาผลิตผสม ประกอบภายในเขตดังกล่าว เพื่อเป็นสินค้าสำเร็จรูปส่งออกต่อไป โดยได้รับขบวนการเก็บอากรขาเข้าและอากรขาออก ทั้งนี้ จำแนกคลังสินค้าทัณฑ์บนได้ 7 ประเภท ได้แก่

คลังสินค้าทัณฑ์บน

(Bonded Warehouse)

(1) คลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้า

(2) คลังสินค้าทัณฑ์บนทั่วไป

- (3) คลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทร้านค้าปลอดอากร
- (4) คลังสินค้าทัณฑ์บนทั่วไปสำหรับจัดแสดงสินค้าหรือนิทรรศการ (คสท.)
- (5) คลังสินค้าทัณฑ์บนทั่วไปสำหรับเก็บน้ำมัน (คสน.)
- (6) คลังสินค้าทัณฑ์บนสำหรับอุโมงค์หรือสร้างเรือ
- (7) เขตคลังสินค้าทัณฑ์บนสำหรับประกอบการค้าเสรีที่ปลอดจากภาระทางภาษีอากร

ความช่วยเหลือทางวิชาการ
(Technical Assistance : TA)

การให้ความช่วยเหลือจากแหล่งเงินทุนทั้งในรูปแบบการให้เงินแบบให้เปล่า และการให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อช่วยเหลือให้ความรู้กับประเทศที่ได้รับความช่วยเหลือทางวิชาการ

ความตกลงด้านทรัพย์สินทางปัญญา
(Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights : TRIPs)

ความตกลงภายใต้องค์การการค้าโลก ซึ่งมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2538 (ค.ศ. 1995) ที่กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ ของการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า (เช่น ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า การออกแบบทางอุตสาหกรรม แบบผังภูมิของวงจรรวม ความลับทางการค้า สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดการบิดเบือนและอุปสรรคที่มีต่อการค้าระหว่างประเทศและคำนึงถึงความจำเป็นที่จะส่งเสริมให้มีการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอ และเพื่อให้มั่นใจว่ามาตรการและขั้นตอนการบังคับสิทธิทางทรัพย์สินทางปัญญาจะไม่เป็นอุปสรรคต่อการค้า *ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมที่ <http://www.ipthailand.org/>*

ความตกลงทวิภาคี
(Bilateral Agreement)

ความตกลงระหว่างรัฐบาลสองประเทศ เพื่อให้สิทธิประโยชน์เป็นพิเศษระหว่างกันตามที่ระบุในความตกลง เช่น ความตกลงเพื่อการยกเว้นการจัดเก็บภาษีซ้อน ไทย-โมร็อกโก ความตกลงด้านการขนส่งทางอากาศระหว่างสหภาพยุโรป-จอร์เจีย เป็นต้น

ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ
(General Agreement on Trade in Services: GATS)

ความตกลงระหว่างประเทศภายใต้กรอบ WTO อันเป็นผลจากการเจรจาพหุภาคีรอบอุรุกวัยซึ่งบัญญัติกฎและหลักการเกี่ยวกับการค้าบริการระหว่างประเทศให้สมาชิกองค์การการค้าโลกถือปฏิบัติ เพื่อให้การค้าบริการระหว่างประเทศดำเนินไปด้วยความโปร่งใสและเปิดเสรีแบบก้าวหน้าเป็น

ความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า
(General Agreement on Tariffs and Trade: GATT)

ลำดับ

ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมที่ <http://www.wto.org/>

ความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้าฉบับปี ค.ศ. 1947 (พ.ศ. 2490) เป็นความตกลงพหุภาคีที่วางกฎเกณฑ์ให้ประเทศภาคีถือปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายการค้าระหว่างประเทศ เพื่อให้การค้านั้นดำเนินไปโดยเสรีและเป็นธรรม เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจโลกโดยรวม ปัจจุบันความตกลงดังกล่าวได้รับการแก้ไขปรับปรุงใหม่ในการเจรจาการค้าพหุภาคีรอบอุรุกวัยในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2529-2536 โดยมีการจัดทำเป็น “ความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้าฉบับปี ค.ศ. 1994 มาใช้แทนฉบับปี ค.ศ. 1947 (พ.ศ. 2490)” ทั้งนี้ ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิก GATT เมื่อปี 2525 นับเป็นสมาชิกลำดับที่ 88

ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมที่ <http://www.wto.org/>

ความตกลงทางการค้า
(Trade Agreement)

ความตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลภาคีสัญญา มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีมิตรและสร้างพื้นฐานทางการค้าระหว่างประเทศทั้งสอง โดยภาคีสัญญาทั้งสองจะพยายามพัฒนาความสัมพันธ์ทางการค้า สนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่การส่งเสริมและการทำสัญญาระหว่างองค์กรและบริษัทที่เกี่ยวข้อง จะให้การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับการอนุเคราะห์ซึ่งแก่กันในเรื่องภาษีศุลกากรและค่าธรรมเนียมที่คล้ายกัน ตลอดจนพิธีการทางศุลกากรที่เกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออกซึ่งสินค้าจากประเทศหนึ่ง ไปยังอีกประเทศหนึ่ง ทั้งนี้ ประเทศไทยได้จัดทำความตกลงทางการค้ากับประเทศต่าง ๆ ไปแล้ว รวม 21 ฉบับ

ความตกลงว่าด้วยสินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศ
(Information Technology Agreement: ITA)

ความตกลงระหว่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาษีศุลกากรในสินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็น 0 ในปี ค.ศ. 2000 โดยเริ่มลดภาษีตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 1997 รวมทั้งยกเลิกค่าธรรมเนียมอื่นๆ และมาตรการที่มีใช้ภาษีศุลกากรด้วย ปัจจุบันมีสมาชิก 43 ประเทศ

ความยั่งยืนทางการคลัง
(Fiscal Sustainability)

ความมีเสถียรภาพด้านการคลังในระยะปานกลาง และระยะยาว ซึ่งมีแนวความคิดในการกำหนดกรอบความยั่งยืน

ทางการคลัง 4 ด้าน คือ

(1) การรักษาเสถียรภาพของสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP

(2) ความสามารถของรัฐบาลในการจัดเก็บรายได้เพียงพอต่อการชำระหนี้ทั้งที่เป็นเงินต้นและดอกเบี้ย

(3) ความสามารถในการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายโดยไม่เบียดบังงบประมาณในการพัฒนาประเทศ

(4) การดำเนินนโยบายการคลังของรัฐบาลไม่ก่อให้เกิดปัญหาเสถียรภาพของเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ทั้งนี้ประเทศไทยมีกรอบความยั่งยืนทางการคลัง 4 เกณฑ์ดังนี้ ยอดหนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP ภาระหนี้ต่องบประมาณ สัดส่วนงบลงทุนต่องบประมาณ รัฐบาลสามารถจัดทำงบประมาณสมดุล

**ความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและวิชาการ
(Economic and Technical Cooperation :
ECOTECH)**

การขยายการเปิดเสรีและการอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน โดยให้ความช่วยเหลือสมาชิกเอเปคในการเสริมสร้างศักยภาพขององค์กร พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการใช้ประโยชน์จากการปรับโครงสร้างด้านการค้าและการลงทุน

**ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก: เอเปค
(Asia-Pacific Economic Cooperation: APEC)**

กลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างเขตเศรษฐกิจ (economies) ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกเพื่อการพึ่งพาทางเศรษฐกิจระหว่างกัน (interdependence) ที่เพิ่มขึ้น โดยมุ่งเน้นความเจริญเติบโตและการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกและภูมิภาค นอกจากนั้น เอเปคยังมีเป้าหมายในการผลักดันให้การเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบอุรุกวัยประสบผลสำเร็จเพื่อให้การค้าพหุภาคีดำรงอยู่ต่อไป ขณะเดียวกัน เอเปคเป็นเครื่องมือถ่วงดุลอำนาจทางเศรษฐกิจของกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจต่างๆ โดยเฉพาะสหภาพยุโรปซึ่งมีแนวโน้มเป็นกลุ่มทางเศรษฐกิจที่ปิดกั้นการค้าจากภายนอก เนื่องจากเอเปคสนับสนุนอุดมการณ์การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจแบบเปิด (open regionalism) และส่งเสริมการค้าพหุภาคี เอเปคเป็นเวทีเพื่อความร่วมมือ ซึ่งการดำเนินความร่วมมือใดๆ จะกระทำบนพื้นฐานของฉันทามติ (consensus) และความสมัครใจ (voluntarism) โดยไม่มีการเจรจาหรือจัดทำความตกลงในรูปแบบ Agreement ปัจจุบันเอเปคมีสมาชิก

**ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาอาเซียน-ลุ่มแม่น้ำโขง
(ASEAN-MAEKONG Basin Development
Cooperation: AMBDC)**

**ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
(Public-Private Partnership : PPP)**

**ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลด้วยความร่วมมือ
หลากหลายสาขาทางเทคนิคและเศรษฐกิจ
(Bay of Bengal Initiative for Multisectoral
Technical and Economic Cooperation : BIMSTEC)**

ทั้งสิ้น 21 ราย ประกอบด้วยมหาอำนาจทางการเมืองและเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ สหรัฐอเมริกา รัสเซีย สาธารณรัฐประชาชนจีน และญี่ปุ่น รวมทั้งสมาชิกอาเซียน และมีประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจในอเมริกาเหนือและใต้ร่วมอยู่ด้วย

ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมที่: <http://www.apec.org/>

มติที่ประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 5 เมื่อปี 2538 ที่กรุงเทพฯ ได้จัดตั้งความร่วมมือดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ภายใต้กรอบความร่วมมือหลัก 8 สาขา ได้แก่ โครงการสร้างพื้นฐานการค้าสินค้าและการลงทุน การเกษตร ทรัพยากรป่าไม้และแร่ธาตุ อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม การท่องเที่ยว ทรัพยากรมนุษย์และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเน้นการพัฒนาเส้นทางรถไฟเชื่อมโยงสิงคโปร์-คุนหมิง ในขั้นแรกจะเริ่มดำเนินการในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำโขง โดยจะครอบคลุมประเทศกัมพูชา ลาว พม่า เวียดนาม ไทย และภาคใต้ของจีน (มณฑลยูนนาน) มีประเทศสมาชิกทั้งหมด 11 ประเทศ ประกอบด้วย อาเซียน 10 ประเทศ และจีน

การให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งเปลี่ยนแปลงจากเดิมที่รัฐบาลเป็นผู้ก่อสร้างและบริหารโครงการเองทั้งหมด เป็นให้เอกชนมีส่วนร่วมในโครงการมากขึ้น โดยเป็นรูปแบบการลงทุนแบบใหม่ซึ่งมีทั้งแบบที่รัฐบาลให้สัมปทานแก่เอกชน (Concession) และแบบที่รัฐบาลจ่ายค่าเช่าให้แก่เอกชน (Leasing) หรือจ่ายเงินค่าใช้บริการ (Service Contract) เป็นต้น

โครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างบังคลาเทศ ภูฏาน อินเดีย พม่า เนปาล ศรีลังกา และไทย กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจ BIMSTEC นี้ ก่อตั้งตามปฏิญญากรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2540 มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาค และเพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ร่วมกันในด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก

ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมที่: <http://www.bimstec.org/>

ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจไทย-สิงคโปร์
(Singapore-Thailand Enhanced Economic
Relationship : STEER)

ความเสี่ยงเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือ
(Credit Risk)

ความเสี่ยงจากตลาด
(Market Risk)

ความเสี่ยงจากสภาพคล่อง
(Liquidity Risk)

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย
(Interest Rate Risk)

ความเสี่ยงด้านการคลัง
(Fiscal Risk)

ค่าเงินแข็งค่าขึ้น
(Appreciation)

ไทยและสิงคโปร์ เห็นชอบให้จัดตั้ง Singapore-Thai Joint Study Group ขึ้น 5 กลุ่ม ประกอบด้วยกลุ่มเกษตรและอาหาร กลุ่มอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับยานยนต์ กลุ่มการเงิน กลุ่มการท่องเที่ยว และกลุ่มการขนส่งและการบริหารจัดการ เพื่อร่วมกันพิจารณาและเสนอแนะแนวทางความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาธุรกิจในอนาคตในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารที่จะเป็นการสร้างโอกาสทางการค้าระหว่างกัน ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ผู้ออกตราสารหนี้ไม่สามารถจ่ายคืนเงินต้น และดอกเบี้ย ถ้าเป็นพันธบัตรของรัฐบาลจะไม่มีความเสี่ยงประเภทนี้

ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ราคา หรือผลตอบแทนปรับตัวขึ้นลง เนื่องจากความผันผวนของค่าเงิน อัตราดอกเบี้ย การเมือง เป็นต้น แต่ความเสี่ยงนี้สามารถลดลงได้ ถ้ามีการกระจายการลงทุนในหลักทรัพย์หลาย ๆ ตัว

ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่นักลงทุนต้องการขายตราสาร แต่ขายไม่ได้ หรือขายได้แต่ไม่ได้ราคาตามที่กำหนดไว้

ความเสี่ยงจากการที่อัตราดอกเบี้ยในตลาดมีการปรับตัวผันผวนอันเป็นผลมาจากปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งมีผลให้ราคาตราสารหนี้ปรับตัวผันผวนด้วย

สถานการณ์ที่รัฐบาลไม่ได้ดำเนินนโยบายทางการคลังได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะมีผลให้เกิดความเสี่ยงหรือความอ่อนแอทางการคลังในอนาคตขึ้นได้ โดยสามารถแยกสาเหตุออกได้เป็น 4 สาเหตุ คือ

- (1) ความเสี่ยงทางการคลังที่เกิดจากการไม่รู้สถานะด้านการคลังที่แท้จริงของรัฐบาลและภาคสาธารณะ
- (2) ความเสี่ยงทางการคลังที่เกิดจากความผันผวนของเศรษฐกิจมหภาค
- (3) ความเสี่ยงทางการคลังที่เกิดจากความไม่ยั่งยืนทางการคลัง
- (4) ความเสี่ยงทางการคลังที่เกิดจากความอ่อนแอของโครงสร้างการคลังและหน่วยงานบริหารจัดการด้านการคลัง การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนที่ส่งผลให้ค่าเงินของสกุลหนึ่ง แพงกว่าค่าเงินสกุลที่เปรียบเทียบกับ เช่น ปี 2548

ค่าเงินบาทที่แท้จริง

(Real Effective Exchange Rate)

ค่าเงินอ่อนค่าลง

(Depreciation)

ค่าธรรมเนียม

(Fee)

ค่าธรรมเนียมบำรุงท้องถิ่นที่เก็บจากผู้เข้าพักโรงแรม

ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา

ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนัน

ค่าลดหย่อน

(Tax Allowance)

เครดิตภาษี

(Tax Credit)

ค่าเงินบาทอยู่ที่ 41 บาท/เหรียญสหรัฐ ปี 2549 ค่าเงินบาทอยู่ที่ 38 บาท/เหรียญสหรัฐ แสดงว่าค่าเงินบาทแพงขึ้น หรือแข็งค่าขึ้น

ดัชนีค่าเงินบาทที่นำผลของราคามาคำนวณด้วย เพราะหากราคาสินค้าทั้งในประเทศ หรือต่างประเทศเปลี่ยนแปลง จะทำให้กำลังซื้อของเงินแต่ละสกุลเปลี่ยนแปลงไป

การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนที่ส่งผลให้ค่าเงินของสกุลหนึ่ง ถูกกว่าค่าเงินสกุลที่เปรียบเทียบกับ เช่น ปี 2538

ค่าเงินบาทอยู่ที่ 27 บาท/เหรียญสหรัฐ ปี 2540 ค่าเงินบาทอยู่ที่ 42 บาท/เหรียญสหรัฐ แสดงว่าค่าเงินบาทถูกลงหรืออ่อนค่าลง เงินที่เสียเพื่อแลกกับการได้รับสิทธิเฉพาะตัวในการใช้บริการจากรัฐ เช่น การเก็บค่าผ่านทาง ค่าสัมปทาน เป็นต้น

ค่าธรรมเนียมท้องถิ่นที่องค์กรปกครองส่วนจังหวัด (อปจ.) เรียกเก็บจากผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม ในอัตราร้อยละ 3 ต่อ 1 ห้อง

ภาษีที่เก็บจากผู้ขอใบอนุญาตขายสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุราต้องเสียค่าธรรมเนียมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในอัตราร้อยละ 10

ภาษีที่เก็บจากผู้ขอใบอนุญาตเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนันต้องเสียค่าธรรมเนียมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในอัตราร้อยละ 10

รายการต่างๆ ที่กฎหมายกำหนดให้หักเพิ่มขึ้นได้ภายหลังจากได้หักค่าใช้จ่ายต่างๆ แล้ว เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้เสียภาษีก่อนนำเงินได้ที่เหลือซึ่งเรียกว่าเงินได้สุทธิไปคำนวณภาษีตามบัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เช่น หักค่าลดหย่อนบุตร หักค่าลดหย่อนเบี้ยประกันภัย หักค่าลดหย่อนเงินบริจาค เป็นต้น

การให้สิทธิอันมีมูลค่าเป็นตัวเงินสำหรับประโยชน์ในการคำนวณภาษี เช่น กรณีผู้เสียภาษีได้ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้แล้ว จะสามารถนำค่าภาษีนั้นมาถือเป็นเครดิต เพื่อหักกลบกับจำนวนเงินภาษีที่ผู้เสียภาษีมียกหน้าที่จะต้องชำระตามกฎหมาย โดยหากเครดิตมีมากกว่าจำนวนเงินที่จะต้องชำระแล้ว ผู้เสียภาษีย่อมมีสิทธิได้รับคืนเงินภาษีเป็นเงิน ในบางประเทศยัง

เครือข่ายวิสาหกิจ

(Cluster)

โครงการความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียน
(ASEAN Industrial Cooperation Scheme: AICO)

โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุ
ภูมิภาคแม่น้ำโขง

(Greater Mekong Subregional Economic
Cooperation: GMS-EC)

โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุ
ภูมิภาคแม่น้ำโขง

(Greater Mekong Subregional Economic
Cooperation: GMS-EC)

โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจสามฝ่าย
(Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle
:IMT-GT)

ได้ให้สิทธิประโยชน์เพื่อชักจูงการลงทุน ระยะยาว โดยให้
เครดิตภาษีแก่นักลงทุนในกรณีที่น่ากำไรกลับมาลงทุนใน
กิจการต่อไป (มีจำนวนเป็นสัดส่วนกับเงินลงทุนส่วนเพิ่ม
ของกิจการ) (Re-investment Tax Credit)

การเรียกกลุ่มธุรกิจที่มีลักษณะธุรกิจเช่นเดียวกันและรวมกัน
เป็นกลุ่มในเชิงภูมิศาสตร์ เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมเซรามิก
จังหวัดลำปาง

โครงการ AICO ตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการ
ดำเนินกิจกรรมทางด้านอุตสาหกรรมร่วมกันระหว่าง
ภาคเอกชนในภูมิภาคอาเซียน และสนับสนุนการแบ่งสรรการ
ผลิตภายในประเทศอาเซียน

ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมที่: <http://www.aseansec.org/6402.htm>

โครงการมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมการขยายตัวด้าน
อุตสาหกรรม การเกษตร การค้า การลงทุนและบริการ ให้เกิด
การจ้างงาน เพื่อยกระดับการครองชีพ ให้มีการถ่ายทอด
เทคโนโลยีและการศึกษาระหว่างกัน ให้มีการใช้
ทรัพยากรธรรมชาติที่ส่งเสริมกันอย่างมีประสิทธิภาพและ
ช่วยเพิ่มขีดความสามารถและโอกาสแข่งขันในเวทีการค้า
โลก มีสมาชิก 6 ประเทศ หรือหกเหลี่ยมเศรษฐกิจ คือ
กัมพูชา-จีน-พม่า-ลาว-เวียดนาม-ไทย

มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมการขยายตัวด้านอุตสาหกรรม
การเกษตร การค้า การลงทุนและบริการ ให้เกิดการจ้างงาน
เพื่อยกระดับการครองชีพ ให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีและ
การศึกษาระหว่างกัน ให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่
ส่งเสริมกันอย่างมีประสิทธิภาพและช่วยเพิ่มขีด
ความสามารถและโอกาสแข่งขันในเวทีการค้าโลก มีสมาชิก
6 ประเทศ คือ กัมพูชา-จีน-พม่า-ลาว-เวียดนาม-ไทย หรือหก
เหลี่ยมเศรษฐกิจ

โครงการมีสมาชิก 3 ประเทศ คือ อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย
ซึ่งประกอบด้วยภาคเหนือของสุมาตรา (อาเซห์ สุมาตรา
เหนือและตะวันออก) ของอินโดนีเซีย รัฐเคดาห์ ปะลัน
และเปอร์ลิส ของมาเลเซีย และจังหวัดสงขลา ยะลา ปัตตานี
นราธิวาส และสตูลของไทย โดยมีเป้าหมายเพื่อเชื่อมกัน

	ทางเศรษฐกิจและสังคมในระหว่าง 3 ประเทศ โดยส่งเสริมการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐกิจร่วมกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการผลิต การลงทุน การถ่ายทอดเทคโนโลยี การเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อลดต้นทุนการขนส่ง ทั้งนี้เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก
โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของภาครัฐ (Mega Projects)	โครงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของรัฐ (Infrastructure Project) ในช่วง 4 ปีข้างหน้า (ปี 2548-2552) โดยให้คำนิยามโครงการ 2 ประเภท ได้แก่ โครงการที่มีวงเงินลงทุนมากกว่า 1 พันล้านบาทขึ้นไป (Physical Infrastructure) และโครงการย่อยที่มีลักษณะเดียวกัน และเป็นแผนงานระดับชาติที่มีการดำเนินงานทั่วประเทศ โดยมีวงเงินลงทุนรวมกันในแต่ละแผนงานเกิน 1,000 ล้านบาท (Intermediate Infrastructure)
งบเงินอุดหนุน	งบประมาณรายจ่ายที่มีวัตถุประสงค์ให้จ่ายเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงาน หรือจ่ายเป็นค่าบำรุงแก่งหน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีใช้ราชการส่วนกลางตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สภาตำบล กองทุนนิติบุคคล เอกชน หรือกิจการอื่นเป็นสาธารณะประโยชน์
งบดำเนินงาน	งบประมาณรายจ่ายที่มีวัตถุประสงค์ให้จ่ายเพื่อการบริหารงานประจำ เช่น รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายจากลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค
งบบุคลากร	งบประมาณรายจ่ายที่มีวัตถุประสงค์ให้จ่ายเพื่อการบริหารงานบุคคลภาครัฐ เช่น รายจ่ายที่กำหนดให้ใช้จ่ายจากลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ฯลฯ
งบลงทุน	งบประมาณรายจ่ายที่มีวัตถุประสงค์ให้จ่ายเพื่อการลงทุน เช่น รายจ่ายที่กำหนดให้ใช้จ่ายจากลักษณะค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง
เงินกู้ทดแทนเงินกู้จากต่างประเทศ	การกู้เงินบาทจากแหล่งทุนในประเทศเพื่อใช้จ่ายในส่วน of ค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินตราต่างประเทศ (Foreign Cost)
เงินกู้เป็นทุนหมุนเวียน	เงินกู้เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินงานปกติทั่วไป หรือเป็นเงินใช้ปรับสภาพคล่องในการดำเนินงาน ทั้งนี้ จะใช้เงินกู้ระยะสั้นหรือระยะยาวขึ้นอยู่กับฐานะการเงินของหน่วยงานนั้น ๆ

เงินคงคลัง
(ตัวชี้สภาพคล่องของรัฐบาล)

สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงเทียบเท่าเงินสดที่อยู่ในมือของกระทรวงการคลังในที่ต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค หรืออีกนัยหนึ่งคือ เงินสดที่เหลืออยู่ในคลัง ณ ขณะใดขณะหนึ่ง (มีสภาพเทียบได้กับเงินสดในมือและเงินสดในธนาคารของรัฐกิจเอกชน) ซึ่งโดยปกติแล้วเงินคงคลังควรอยู่ในระดับที่เหมาะสม กล่าวคือ ไม่อยู่ในระดับที่สูงเกินไปจนมีต้นทุนดอกเบี้ยกู้ยืมมากเกินไปจนความจำเป็น และไม่ต่ำเกินไปจนรัฐบาลขาดเม็ดเงินในการบริหารงาน

เงินได้พึงประเมิน
(Taxable Income)

เงินได้ของบุคคลใดๆ หรือหน่วยภาษีใดที่เกิดขึ้นระหว่างปีภาษี (1 มกราคม - 31 ธันวาคม) ภายหลังจากที่ได้ทำการหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนที่จำเป็นแล้ว

เงินนอกงบประมาณ

เงินทั้งปวงที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการ นอกจากเงินงบประมาณรายจ่าย เงินรายได้แผ่นดิน เงินเบิกเกินงบสิ้น และเงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืน

เงินบาทสมทบโครงการเงินกู้จากต่างประเทศ

เงินลงทุนของโครงการพัฒนาส่วนที่ต้องใช้เป็นเงินบาท (Local Cost) ภายใต้งบโครงการเงินกู้จากต่างประเทศ โดยกรณีส่วนราชการ จะต้องทำความตกลงกับสำนักงานประมาณเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณ ส่วนในกรณีรัฐวิสาหกิจจะเป็นเงินรายได้หรือเงินกู้เงินบาท

เงินปันผล
(Dividend)

ส่วนของกำไรที่บริษัท (หรือกองทุนรวม) แบ่งจ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ (หรือผู้ถือหุ้นรายลงทุน) ตามสิทธิของแต่ละหุ้นปันผลแก่หุ้นบุริมสิทธิมักกำหนดไว้ตายตัวเป็นร้อยละของราคาตราไว้

เงินฝากมูฮอรออะฮ์

บัญชีเงินฝากที่ผู้ฝากมีเจตนาให้ธนาคารนำเงินของตนไปลงทุนหากำไรและยินดีที่จะรับผิดชอบต่อความเสี่ยงในการขาดทุนร่วมกับธนาคารอิสลามตามสัดส่วนที่ตกลงกันไว้เป็นที่ชัดเจน

เงินฝากวาติอะฮ์

บัญชีเงินฝากที่ผู้ฝากต้องการให้ธนาคารอิสลามรักษาเงินออมของตนไว้ โดยธนาคารอิสลามประกันว่าจะคืนเงินให้ครบตามจำนวนที่ฝาก โดยผู้ฝากจะมาถอนคืนเมื่อใดก็ได้ตามจำนวนที่ฝากไว้ในวันทำการ ขณะที่ผู้ฝากบัญชีประเภทนี้ไม่สามารถเรียกร้องสิ่งตอบแทนใดๆ จากธนาคารได้ เว้นเสียแต่ว่าธนาคารจะพิจารณาให้เองตามความเหมาะสมในกรณีที่

เงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืน

ธนาคารมีกำไรเอง

เงินงบประมาณรายจ่ายที่ส่วนราชการเบิกจากคลังไปแล้วแต่ไม่ได้จ่ายหรือจ่ายไม่หมด หรือจ่ายไปแล้วแต่ถูกส่งคืน และได้นำส่งคลังภายหลังสิ้นปีงบประมาณหรือภายหลัง

ระยะเวลาเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี

เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงบางแห่งเพื่อทำกิจกรรมเฉพาะอย่างตามนโยบายของรัฐบาล เช่น โครงการประปาหมู่บ้าน แผนปฏิบัติการสิ่งแวดล้อม พัฒนาเมืองชายแดน และแก้ไขปัญหาพื้นที่อุทกภัย เป็นต้น

เงินอุดหนุนทั่วไป

เงินที่รัฐบาลจัดสรรเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) โดย อปท. สามารถตัดสินใจนำเงินอุดหนุนในส่วนนี้ไปดำเนินการได้ตามอำนาจหน้าที่

เงินอุดหนุนทั่วไปกำหนดวัตถุประสงค์

เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด เช่น การศึกษา อาหารเสริม (นม) และอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน ศูนย์เด็กเล็ก เบี้ยยังชีพคนชรา เป็นต้น

เงินโอนและบริจาค

(Current Transfers)

เงินบริจาค หรือเงินช่วยเหลือต่างๆ ที่ผู้มีถิ่นฐานในประเทศ (residents) ได้รับหรือโอนให้ผู้มีถิ่นฐานในต่างประเทศ (nonresidents)

ชดเชยดุลการคลัง

กิจกรรมการดำเนินงานซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงการถือสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินของรัฐบาล

ชาริอะฮ์ (Shariah/Syariat)

คือ กฎหมายตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม

ชะกาต

(Zakat)

คือเงิน หรือทรัพย์สินจำนวนหนึ่งที่ศาสนาอิสลามได้บัญญัติให้เจ้าของทรัพย์สินนั้นมีหน้าที่ต้องจ่ายให้แก่บุคคลซึ่งเป็นผู้มีสิทธิ์ได้รับชะกาต ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ศาสนาอิสลามได้กำหนดไว้

ซับไพรม์

(Sub prime)

สินเชื่อที่สถาบันการเงินปล่อยให้กับลูกค้าที่มีคุณภาพต่ำ ซึ่งอาจหมายถึงการไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน หรือมีหลักทรัพย์ค้ำประกันที่มีคุณภาพต่ำ โดยผู้กู้จะต้องยอมเสียดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าการกู้ยืมตามปกติ โดยทั่วไปมักเป็นผู้ที่มีอสังหาริมทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน

ซาฟ (การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ) (Sarf)

คือ การซื้อขายเงินตราต่างประเทศ

ซุกุก (Zukuk)

หมายถึง ธุรการทางการเงินตามหลักศาสนาอิสลาม

ฐานภาษี

(Tax Base)

สิ่งที่กฎหมายภาษีแต่ละฉบับกำหนดให้ใช้เป็นฐานในการคำนวณภาษี แบ่งเป็น

(1) ฐานรายได้ (Income Base) : ใช้รายได้เป็นฐานในการคำนวณภาษี เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม เป็นต้น

(2) ฐานการบริโภค (Consumption Base) : ใช้มูลค่าหรือปริมาณสินค้า หรือรายรับของกิจการในการให้บริการ เป็นฐานในการคำนวณภาษี เช่น ภาษีสรรพสามิต ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ รวมถึงอากรขาเข้าและขาออก ซึ่งเป็นภาษีจากการค้าระหว่างประเทศ

(3) ฐานความมั่งคั่ง (Wealth Base) : ใช้มูลค่าทรัพย์สินเป็นฐานในการคำนวณภาษี เช่น ภาษีโรงเรือน ภาษีที่ดิน ภาษีมรดก เป็นต้น

(4) ฐานสิทธิพิเศษในการประกอบการ : ภาษีที่เก็บจากฐานสิทธิพิเศษในการประกอบการ ได้แก่ ค่าภาคหลวง อากรังนกอีแร่น เป็นต้น

ฐานะการคลังตามระบบกระแสเงินสด

การแสดงฐานะการคลังของรัฐบาล ใช้ในการติดตามฐานะเงินสดของรัฐบาลที่มีการรับและจ่ายเงินทั้งหมดจริงผ่านบัญชีเงินคงคลังและใช้ในการบริหารเงินสด รวมทั้งใช้ในการกำหนดการกู้ยืมเงินเพื่อชดเชยการขาดดุลของรัฐบาล โดยที่รายได้ ประกอบด้วย รายได้ที่ส่วนราชการต่างๆ สามารถเก็บได้จริงและนำส่งคลังในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง รายจ่าย เป็นรายจ่ายที่มีการเบิกจ่ายจริงภายใต้กรอบวงเงินรายจ่ายงบประมาณปีปัจจุบันบวกกับรายจ่ายจากงบประมาณปีก่อนด้วย เอาส่วนรายได้และรายจ่ายข้างต้นหักลบกันได้ดุลงบประมาณ ซึ่งยังไม่ใช่ดุลการคลังหรือดุลเงินสดตามระบบนี้ การได้มาซึ่งดุลการคลังตามระบบนี้จะต้องคำนึงถึงดุลนอกงบประมาณด้วย ซึ่งได้แก่ เม็ดเงินที่มีการรับและการจ่ายจริงจากเงินนอกงบประมาณ เช่น จากบัญชีเงินฝาก เงินทุนหมุนเวียน ตัวเงินคลัง เงินยืม เงินขายบิล และเงินให้กู้ เป็นต้น ผลรวมของดุลงบประมาณและดุลนอกงบประมาณ ได้แก่ ดุลการคลังหรือดุลเงินสดตามระบบกระแสเงินสด

ฐานะการคลังตามระบบสถิติเพื่อการศึกษานโยบายการ

การแสดงฐานะการคลังตามระบบเกณฑ์คงค้าง (Accrual

คลัง (สศค.) หรือ ระบบ Government Finance
Statistics (GFS)

ดอกเบี้ย
(Interest)

ดอกเบี้ยทบต้น
(Compounded Interest)

ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ
(Business Confidence Index)

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค
(Consumer Confidence Index)

ดัชนีค่าเงินบาท
(Nominal Effective Exchange Rate)

ดัชนีเซท 50
(SET 50 Index)

ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรม
(Manufacturing Production Index : MPI)

ดัชนีราคาผู้บริโภค
(Consumer Price Index)

ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน
(Core Consumer Price Index)

ดัชนีราคาผู้ผลิต
(Producer Price Index)

Basis) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ให้ทราบถึงสถานะทาง
การเงินที่แท้จริงของรัฐบาล ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานสากล
และใช้ในการวิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายการคลังต่อ
ระบบเศรษฐกิจมหภาค

ต้นทุนของการกู้ยืมซึ่งผู้กู้จะต้องจ่ายให้ผู้ให้กู้เพื่อเป็นการ
คุ้มครองความเสี่ยงในกรณีที่ผู้กู้เกิดการเบี้ยวหนี้ และรวมไป
ถึงค่าเสียโอกาสที่ผู้ให้กู้จะได้ถ้านำเงินจำนวนนั้นๆ ไปลงทุน
ในรูปแบบอื่น

การคำนวณดอกเบี้ยที่นำผลรวมของเงินต้นและดอกเบี้ยงวด
ที่แล้วมาเป็นฐานในการคำนวณดอกเบี้ยงวดปัจจุบัน

ดัชนีชี้ภาวะเศรษฐกิจซึ่งสร้างจากข้อมูลที่ได้จากผลการ
สำรวจโดยการออกแบบสอบถามความคิดเห็นผู้ประกอบการ
เกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจ

ดัชนีชี้ภาวะเศรษฐกิจซึ่งสร้างจากข้อมูลที่ได้จากผลการ
สำรวจโดยการออกแบบสอบถามความคิดเห็นประชาชน
เกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจ

ค่าเฉลี่ยของค่าเงินบาทเทียบกับสกุลเงินของประเทศคู่ค้า โดย
ถ่วงน้ำหนักตามความสำคัญทางการค้า

ดัชนีราคาหุ้นที่ตลาดหลักทรัพย์จัดทำขึ้นอีกตัวหนึ่ง เพื่อใช้
แสดงระดับและความเคลื่อนไหวของราคาหุ้นสามัญ 50 ตัวที่
มีมูลค่าตลาดสูงและการซื้อขายมีสภาพคล่องสูงอย่าง
สม่ำเสมอ

ข้อมูลซึ่งใช้วัดระดับการผลิตในภาคอุตสาหกรรม

ตัวชี้วัดการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าและบริการ ซึ่งผู้บริโภค
ซื้อเป็นประจำในระยะเวลาหนึ่งเปรียบเทียบกับอีกระยะเวลา
หนึ่งที่กำหนดไว้เป็นปีฐาน

ตัวชี้วัดการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าและบริการที่ไม่รวมราคา
ในหมวดพลังงานและอาหารสด ซึ่งผู้บริโภคซื้อเป็นประจำ
ในระยะเวลาหนึ่งเปรียบเทียบกับอีกระยะเวลาหนึ่งที่กำหนด
ไว้เป็นปีฐาน

ตัวชี้วัดการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าที่ผู้ผลิตสินค้าและบริการ
ในประเทศได้รับ ณ เวลาใดเวลาหนึ่งเปรียบเทียบกับช่วงเวลา

ดัชนีราคาสินค้าออก / ดัชนีราคาสินค้าเข้า
(Export Price Index and Import Price Index)

ณ ปีฐาน

ดัชนีที่ใช้วัดการเคลื่อนไหวของราคาสินค้าออก/สินค้าเข้า โดยรวม ในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ปัจจุบันจำนวน รายการสินค้าที่ใช้คำนวณดัชนีราคาสินค้าออกมีประมาณ 5,000 รายการ ส่วนสินค้าเข้ามีประมาณ 6,000 รายการ ซึ่งครอบคลุมมูลค่าการค้ากว่าร้อยละ 90

ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
(SET Index)

ดัชนีราคาหุ้นประเภทที่คำนวณด้วยเฉลี่ยราคาหุ้นสามัญแบบ ถ่วงน้ำหนักด้วยจำนวนหุ้นจดทะเบียน โดยใช้หุ้นสามัญจดทะเบียนทุกตัวในตลาดหลักทรัพย์ในการคำนวณ

ดัชนีรวมเตือนภัยด้านการคลัง
(Fiscal Crisis Composite Index)

ผลรวมของดัชนีตัวชี้หน้าหรือตัวชี้วัดปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ สถานะทางการเงินการคลัง โดยจะส่งสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า ก่อนการเกิดวิกฤตทางการเงินการคลัง ซึ่งสามารถจำแนกตัวชี้วัดตาม ลักษณะความเสี่ยงทางการเงินการคลังไว้ 4 ด้าน คือ ด้านสถานการณ์ คลัง ด้านเศรษฐกิจมหภาค ด้านความยั่งยืนทางการเงินการคลัง และ ด้านโครงสร้างทางการเงินการคลัง

ดุลการค้า (Trade Balance)

ผลต่างสุทธิระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับมูลค่าสินค้าเข้า

ดุลการชำระเงิน

ผลสรุปของการทำธุรกรรม (Economic transactions) ระหว่าง

(Balance of Payments)

ผู้มีถิ่นฐาน ในประเทศ (residents) กับผู้มีถิ่นฐานใน ต่างประเทศ (nonresidents) ในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ดังนั้นดุลการชำระเงินจึงเป็นการเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจ (Economic flow) ในช่วงเวลาที่กำหนด โดยทั่วไปใช้เวลา 1 ปี โดยสะท้อนให้เห็นถึงธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การ เปลี่ยนแปลงสิทธิความเป็นเจ้าของ (Ownership) สิทธิในการ เรียกร้อง (Claims) หรือภาระในการที่จะถูกเรียกร้อง (Liabilities) ในตัวสินค้า บริการ รายได้ สิทธิหรือหนี้สินทาง การเงินกับต่างประเทศ รวมถึงธุรกรรมประเภทการโอนและ บริจาค (Transfers) ระหว่างผู้มีถิ่นฐานในประเทศกับผู้มีถิ่น ฐานในต่างประเทศ

ดุลการดำเนินงานเบื้องต้น

ผลต่างของรายได้จากการดำเนินงาน กับรายจ่ายประจำ หรือ รายจ่ายจากการดำเนินงาน ซึ่งอาจจะขาดดุล หรือเกินดุล กล่าวคือ

การขาดดุลการดำเนินงานเบื้องต้น คือ การที่รัฐบาลมี รายจ่ายประจำหรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานมากกว่ารายได้

ดุลการให้กู้ยืมสุทธิ/การกู้ยืมสุทธิ

ดุลเงินงบประมาณ

ดุลเงินนอกงบประมาณ

ดุลเงินสด / ดุลการคลัง / ฐานะการคลัง

จากการดำเนินงาน

การเกินดุลการดำเนินงานเบื้องต้น คือ การที่รัฐบาลมีรายจ่ายประจำหรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานน้อยกว่ารายได้จากการดำเนินงาน

ดุลการดำเนินงานเบื้องต้นหลังจากหักรายจ่ายลงทุน หรือหมายถึง รายได้หลังจากหักด้วยรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนแล้ว ทั้งนี้ดุลการให้กู้ยืมสุทธิ/การกู้ยืมสุทธิจะต้องเท่ากับการขาดดุลการคลัง

การเกินดุลการให้กู้ยืมสุทธิ (มีเครื่องหมาย +) แสดงว่ารัฐบาลมีสภาพคล่องเพิ่มขึ้น หมายถึงรายจ่ายการให้กู้ยืมและการชำระคืนหนี้ มากกว่าการรับชำระคืนและการกู้ยืม

การขาดดุลการให้กู้ยืมสุทธิ (มีเครื่องหมาย -) แสดงว่ารัฐบาลมีสภาพคล่องน้อยลง หมายถึง รายจ่ายการให้กู้ยืมและการชำระคืนหนี้ น้อยกว่าการรับชำระคืนและการกู้ยืม

การแสดงผลการรับจ่ายเงินจากบัญชีเงินคงคลังภายใต้กรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายและประมาณการรายรับตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งได้ผ่านการเห็นชอบจากรัฐสภา โดยรวมถึงวงเงินงบประมาณรายจ่ายจากปีปัจจุบันและปีก่อน

ดุลเงินงบประมาณ = รายได้นำส่งคลัง - รายจ่ายจากเงินงบประมาณ

การแสดงผลการรับจ่ายเงินอื่น ๆ จากบัญชีเงินคงคลังนอกเหนือจากกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งเงินนอกงบประมาณส่วนใหญ่มีภาระผูกพันที่รัฐบาลไม่สามารถนำมาใช้ได้ เช่นเงินฝากของส่วนราชการ เงินทุนหมุนเวียนและกองทุนนอกงบประมาณ โดยส่วนราชการนำเงินมาฝากไว้ตามระเบียบของกระทรวงการคลัง ดังนั้นการเบิกจ่ายดังกล่าวเป็นไปตามความจำเป็นในการใช้จ่ายเงินของส่วนราชการที่เป็นเจ้าของ โดยที่รัฐบาลไม่สามารถควบคุมได้

ดุลเงินนอกงบประมาณ = รายรับเงินนอกงบประมาณ - รายจ่ายเงินนอกงบประมาณ

การแสดงผลการรับจ่ายเงินทั้งหมดจากบัญชีเงินคงคลังรวมทั้งดุลเงินงบประมาณและดุลเงินนอกงบประมาณ

ดุลเงินสดก่อนกู้

(Cash Deficit or Surplus)

ดุลเงินโอนและบริจาค

(Current Transfers)

ดุลบริการสุทธิ

(Net Services)

ดุลบัญชีเงินทุน

(Capital and Finance Account)

ดุลบัญชีเดินสะพัด

(Current Account)

ตราสารหนี้

(Debt Instrument)

ตราสารหนี้ชนิดทยอยคืนเงินต้น

(Amortizing Bond)

ตราสารหนี้ที่ไม่มีการจ่ายดอกเบี้ย

(Zero Coupon Bond)

ตราสารหนี้ที่ออกในประเทศญี่ปุ่น

(Samurai Bond)

ตราสารหนี้ที่ออกในสหรัฐอเมริกา

(Yankee Bond)

ตราสารแห่งทุน

ดุลเงินสด = ดุลในงบประมาณ + ดุลเงินนอกงบประมาณ

รายได้รัฐบาลหักลบด้วยรายจ่ายรัฐบาล (ทั้งในและนอกงบประมาณ) ที่ไม่รวมการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลเงินโอนหรือเงินช่วยเหลือต่างๆที่ผู้มีถิ่นฐานในประเทศได้รับจากผู้มีถิ่นฐานต่างประเทศ

ผลต่างสุทธิที่แสดงถึงการค้าระหว่างประเทศในด้านบริการ ประกอบด้วย ค่าขนส่ง ค่าท่องเที่ยว ค่าบริการและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของภาคทางการ ค่าสื่อสาร โทรคมนาคม ค่ารับเหมา ก่อสร้าง ค่ารถยนต์ และค่าเครื่องหมายการค้า/สิทธิบัตร ค่าประกันภัย เป็นต้น

ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์และหนี้สินระหว่างผู้มีถิ่นฐานในประเทศ กับผู้มีถิ่นฐานในต่างประเทศ โดยสินทรัพย์จะแสดงถึงสิทธิในการเรียกร้อง ขณะที่หนี้สินจะแสดงถึงภาระที่จะถูกเรียกร้อง ประกอบด้วยบัญชีทุน (Capital Account) และบัญชีการเงิน (Financial Account)

ผลรวมสุทธิของดุลการค้า ดุลบริการ ดุลรายได้และดุลเงินโอนและบริจาค

เอกสารทางการเงินที่ลูกหนี้ออกให้กับเจ้าหนี้ เพื่อแสดงสิทธิที่เจ้าหนี้จะได้รับผลตอบแทนตามที่กำหนดไว้ในเอกสารนั้นๆ มีทั้งตราสารหนี้ระยะสั้น (อายุไม่เกิน 1 ปี) ระยะปานกลาง (1 ถึง 5 ปี) และระยะยาว (5 ปีขึ้นไป)

ตราสารหนี้ที่เงินต้นบางส่วนจะทยอยชำระคืนให้แก่ผู้ถือโดยชำระตามจำนวนเงินและงวดที่กำหนดไว้ในหนังสือชี้ชวน

ตราสารหนี้ที่ไม่มีการจ่ายดอกเบี้ย (Coupon) ในระหว่างอายุของตราสาร โดยทั่วไปจะออกจำหน่ายในราคาที่ต่ำกว่ามูลค่าที่ตราไว้

ตราสารหนี้ที่ออกในประเทศญี่ปุ่นโดยบริษัทต่างชาติเป็นสกุลเงินเยน

ตราสารหนี้ที่ออกและเสนอขายในสหรัฐอเมริกาเป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ

ตราสารที่แสดงความเป็นเจ้าของกิจการในฐานะผู้ถือหุ้น การลงทุนในตราสารทุนนี้ จะมีความเสี่ยงมากกว่าการลงทุนใน

ตราสารอนุพันธ์
(Derivative)

ตราสารหนี้ เพราะสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของกิจการในกรณีที่เกิดการล้มละลายจะอยู่หลังเจ้าหนี้ นอกจากนี้ผู้ลงทุนในตราสารหนี้ก็อาจจะได้รับกำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงของราคาหุ้นที่อยู่ในตลาดด้วย

ตลาดกระทิง
(Bull Market)

ตราสารทางการเงินซึ่งซื้อขายกันได้ ประกอบด้วยสัญญาให้สิทธิหรือสัญญาแลกเปลี่ยน เป็นต้น อนุพันธ์จะมีการซื้อขายในตลาดล่วงหน้า และธุรกิจโดยทั่วไปจะใช้ตราสารหนี้ในการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการขึ้นลงของหุ้น เงินตรา หรือราคาสินค้าโภคภัณฑ์ หรือ พ่อค้าจะใช้เป็นเครื่องเก็งกำไรภาวะตลาดหุ้นที่ราคาหุ้นโดยทั่วไปมีระดับสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลายาวนานไม่น้อยกว่า 2 - 3 เดือน และมีปริมาณการซื้อขายที่มาก มีสภาพคล่องสูง ภาวะตลาด

ตลาดร่วม
(Common Market)

ดังกล่าวมีความตึงเครียดเหมือนอาการเคลื่อนไหวของวัฏระหว่งการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจรูปแบบหนึ่ง อันเกิดจากข้อตกลงระหว่างรัฐบาลตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไป ซึ่งเป็นการขยายรูปแบบของสหภาพศุลกากรออกไป โดยประเทศภาคียังตกลงให้การเคลื่อนย้ายแรงงานและทุนสามารถดำเนินไปได้โดยเสรีระหว่างประเทศภาคีด้วยกัน

ตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย
(Secondary Mortgage Market)

สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นใดซื้อกองสินเชื่อที่อยู่อาศัยจากสถาบันการเงินหรือนิติบุคคลที่มีกองสินเชื่อที่อยู่อาศัยอยู่ เพื่อนำกองสินเชื่อที่อยู่อาศัยดังกล่าวไปเข้ากระบวนการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ เพื่อออกตราสารหนี้ประเภทที่มีสินเชื่อที่อยู่อาศัยหนุนหลัง(MBS) ขายให้กับนักลงทุนต่อไป

ตลาดหมี
(Bear Market)

ภาวะตลาดหุ้นที่ราคาหุ้นโดยทั่วไปมีระดับลดต่ำลงต่อเนื่องเป็นเวลายาวนานปริมาณการซื้อขายก็น้อยเปรียบเสมือนการเคลื่อนไหวของหมีที่อึดอาดเชื่องช้า

***ตั๋วเงินคลัง**
(Treasury Bill)

ตราสารหนี้ระยะสั้นที่มีอายุไม่เกิน 1 ปี ที่รัฐบาลโดยกระทรวงการคลังเป็นผู้ออกจำหน่ายโดยวิธีประมูลและชำระเงินในราคาส่วนลด (Discount) เมื่อครบกำหนดผู้ถือกรรมสิทธิ์จะได้รับเงินเต็มจำนวนตามราคาดังกล่าว ซึ่งปัจจุบันรัฐบาลไทยได้ออกตั๋วเงินคลังที่มีอายุ 28 วัน 91 วัน และ 182 วัน เพื่อบริหารเงินสดในบัญชีเงินคลัง

ทรัพย์สินรอการขาย

(Non Performing Asset :NPA)

ที่ปรึกษา

สินทรัพย์ที่สถาบันการเงินได้รับจากการตีโอนชำระหนี้หรือการบังคับหลักประกันของลูกค้าหนี้ NPL

บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่มีความรู้ทางวิชาการ มีประสบการณ์และความสามารถในการให้คำปรึกษาแนะนำเสนอแนะเชิงวิชาการในสาขาต่างๆ

ที่ปรึกษาไทย

ที่ปรึกษาที่มีสัญชาติไทย และได้จดทะเบียนกับศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษาไทย กระทรวงการคลัง

ทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกำหนดจัดสรรทุนสำรองเงินตราเกินจำนวนธนบัตรออกใช้ พ.ศ. 2498 ซึ่งสถานที่ทำการอยู่ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยมีหน้าที่ซื้อขายเงินตราต่างประเทศในตลาด เพื่อป้องกันการเคลื่อนไหวอันผิดปกติของอัตราแลกเปลี่ยนในตลาด และเพื่อให้อัตราแลกเปลี่ยนมีเสถียรภาพเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจการเงินของประเทศ นอกจากนี้ ทุนรักษาระดับฯ สามารถลงทุนหาผลประโยชน์โดยมีขอบเขตการดำเนินงานเฉพาะ

ทุนสำรองเงินตรา

สินทรัพย์ที่ใช้หนุนหลังธนบัตรออกใช้ ซึ่งจะต้องมีมูลค่าเท่ากับธนบัตรออกใช้ 100 % ตามหลักการที่ว่า มูลค่าของธนบัตรออกใช้จะต้องเท่ากับมูลค่าของ สินทรัพย์ทุนสำรองเงินตรา

ทุนสำรองระหว่างประเทศ

(Foreign Reserve)

สินทรัพย์ต่างประเทศที่ถือครองหรือควบคุมโดยธนาคารกลาง สำหรับประเทศไทย คือ ธนาคารแห่งประเทศไทย และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ทันที ซึ่งประกอบด้วย ทองคำ สิทธิพิเศษถอนเงิน (Special Drawing Rights: SDR)

สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศ และสินทรัพย์ในรูปเงินตราต่างประเทศ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

(Bank of Thailand)

ธนาคารกลางของประเทศไทยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานเพื่อรักษาเสถียรภาพการเงิน ระบบสถาบันการเงิน และระบบการชำระเงิน

ธนาคารกลาง

(Central Bank)

หน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลและปกป้องระบบการเงินของประเทศ โดยทำหน้าที่หลักได้แก่การกำหนดอัตราดอกเบี้ยระยะสั้น การเป็นผู้ผลิตธนบัตรและดูแลปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ และในบางประเทศยังเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลสถาบันการเงินอีกด้วย

ธนาคารการลงทุน

(Investment Bank หรือ Investment Banker)

สถาบันการเงินที่ทำหน้าที่เป็น Underwriter (ผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์) หรือ Agent (ตัวแทนจัดจำหน่ายหลักทรัพย์) โดยเป็นคนกลางระหว่างบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์กับประชาชนผู้ต้องการลงทุน

ธนาคารโลก

(The World Bank / International Bank for Reconstruction and Development : IBRD)

ธนาคารโลกได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2487 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศสมาชิก โดยการให้กู้ยืมระยะยาวเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตลอดจนการลงทุนต่างๆ ในระยะต่อมากการให้กู้ยืมได้มุ่งเน้นที่การบรรเทาความยากจนของประเทศกำลังพัฒนาและประเทศด้อยพัฒนา ปัจจุบันธนาคารโลกมีสมาชิก 183 ประเทศ มีองค์กรต่างๆ ในกลุ่มธนาคารโลกประกอบด้วย

(1) ธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและพัฒนา (The International Bank for Reconstruction and Development: IBRD) ให้กู้ยืมและให้ความช่วยเหลือ ด้านเทคนิคแก่ประเทศสมาชิก

(2) สมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ (International Development Association: IDA) เป็นกองทุนสำหรับประเทศยากจนในโลกที่สาม

(3) ศูนย์ระหว่างประเทศว่าด้วยการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการลงทุนระหว่างรัฐกับคนของรัฐอื่น (International Center for Settlement of Investment Disputes: ICSID)

(4) บริษัทการเงินระหว่างประเทศ (International Finance Corporation: IFC) ส่งเสริมการขายตัวของภาคเอกชนในประเทศสมาชิกสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี (The Multilateral Investment Guarantee Agency: MIGA)

ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2545 มีฐานะเป็นธนาคารเฉพาะกิจภายใต้สังกัดกระทรวงการคลัง โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำกับดูแลโดยทั่วไป ประกอบธุรกิจทางการเงินธนาคาร ที่ไม่ผูกพันกับดอกเบี้ยและไม่ขัดกับหลักการของศาสนาอิสลาม ให้บริการทั้งด้านการฝากเงินและสินเชื่อแก่ประชาชนทั่วไปไม่จำกัด

ธุรกรรมการเงินตามหลักศาสนาอิสลาม

นโยบายการเงิน

(Monetary Policy)

นโยบายกึ่งการคลัง

นาถ็อด

(Naqad)

บริษัทข้อมูลเครดิต

(Credit Bureau)

บริษัทบริหารสินทรัพย์

(Asset Management Company ; AMC)

บัย บิซามาน อาญิล (การขายแบบผ่อนชำระ)

(Bai' Bithaman Ajil)

บัย อัด ดัยน์ (การซื้อขายหนี้)

(Bai' al-Dayn)

บัย อัล อินะฮ์

(Bai' al-Inah)

เฉพาะผู้นับถือศาสนาอิสลาม

การประกอบธุรกิจทางการเงินที่ไม่ผูกพันกับดอกเบี้ย และไม่ขัดกับหลักการของศาสนาอิสลาม

การใช้เครื่องมือทางการเงินของธนาคารกลางเพื่อควบคุมระดับปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ

กิจกรรมที่ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลผ่านสถาบันการเงินภาครัฐ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวจะไม่ถูกบันทึกในรายการงบประมาณ (Off-Balance Sheet)

คือ การทำธุรกรรมทางการเงินภายใต้ BBA โดยการใช้วงเงินผ่านบัญชีวาเคอะฮ์ดินสะพัดที่ธนาคารจัดตั้งขึ้นตามความประสงค์ของลูกค้า โดยลูกค้าได้นำทรัพย์สินมาขายให้กับธนาคาร จากนั้นธนาคารขายทรัพย์สินคืนให้กับลูกค้า ซึ่งธนาคารมีเงื่อนไขให้ลูกค้าผ่อนชำระเป็นรายงวด หรือตามที่ตกลงกันไว้ล่วงหน้า

บริษัทซึ่งทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเครดิตหรือสินเชื่อจากสมาชิก และดำเนินการประมวลผลข้อมูลเครดิตที่ได้รับมาจากสมาชิกเพื่อให้สมาชิกเรียกใช้เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาวิเคราะห์การให้สินเชื่อ

บริษัทที่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยให้ดำเนินธุรกิจซื้อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และ สินทรัพย์รอการขายจากสถาบันการเงินเพื่อมาบริหารจัดการ

คือ การขายสินค้าในราคาต้นทุนบวกต้นทุนอื่นและกำไรตามที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงกัน โดยมีวิธีการผ่อนชำระเป็นรายงวด

คือ การซื้อขายตราสารหรือตั๋วทางการเงิน โดยตราสารและตั๋วที่จะนำมาซื้อขายนั้นต้องเกิดจากธุรกรรมการค้าขายที่ไม่ขัดต่อหลักชาริอะฮ์เท่านั้น

คือ การสนับสนุนทางการเงินที่ผู้ให้การสนับสนุนทางการเงินจะนำทรัพย์สินของตนมาขายให้กับลูกค้า โดยให้ลูกค้าผ่อนชำระเป็นรายงวด หลังจากนั้นผู้ให้การสนับสนุนทางการเงินจะซื้อทรัพย์สินนั้นคืนในราคาที่ต่ำกว่าราคาขายด้วยเงินสด

บัย อัล อิสติญาร (สัญญาขายส่ง)

(Bai' al-Istijrar)

คือ การที่ผู้ซื้อทำสัญญากับผู้จัดจำหน่ายสินค้า โดยผู้จัดจำหน่ายสินค้าตกลงที่จะจัดส่งสินค้าตามรายการสินค้าที่ผู้ซื้อต้องการภายในระยะเวลาเช่น เป็นรายวัน รายสัปดาห์ ตามราคาสินค้า จำนวนและวิธีการชำระค่าสินค้าตามที่ระบุไว้ในสัญญา

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

(ASEAN Economic Community: AEC)

การรวมตัวทางเศรษฐกิจของสมาชิกอาเซียนเพื่อให้มีตลาดและฐานการผลิตร่วมกันเพื่อลดต้นทุนสินค้าส่งออกและบริโภคภายในภูมิภาคอาเซียน โดยมีความตกลงต่างๆ เพื่อให้การเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ แรงงานฝีมือ และการลงทุนเป็นไปอย่างเสรีมากขึ้น

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

(ASEAN Economic Community: AEC)

การรวมตัวทางเศรษฐกิจของสมาชิกอาเซียนเพื่อให้มีตลาดและฐานการผลิตร่วมกันเพื่อลดต้นทุนสินค้าส่งออกและบริโภคภายในภูมิภาคอาเซียน โดยมีความตกลงต่างๆ เพื่อให้การเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ แรงงานฝีมือ และการลงทุนเป็นไปอย่างเสรีมากขึ้น

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

(Gross Domestic Product : GDP)

ส่วนที่เหลือของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP) หลังจากหักรายได้ (รับ) สุทธิจากต่างประเทศ เป็นตัวเลขวัดผลิตภัณฑ์มวลรวมของประชาชนภายใน ประเทศเท่านั้น บุคคลที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งในสัปดาห์แห่งการสำรวจเป็นผู้ที่ 1) ทำงานอย่างน้อย 1 ชั่วโมง โดยได้รับค่าจ้าง เงินเดือน ผลกำไร เงินปันผลหรือค่าตอบแทนที่มีลักษณะอย่างอื่น สำหรับผลงานที่ทำเป็นเงินสด หรือสิ่งของ หรือ 2) ไม่ได้ทำงานเลย แต่ยังคงมีตำแหน่งหน้าที่การงาน ธุรกิจ ไร่นา เกษตรของตนเอง ได้หยุดงานชั่วคราว เนื่องจากเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บ หยุดพักผ่อน สถานที่ทำงานปิด ดินฟ้าอากาศไม่อำนวย นอกฤดูกาลหรือด้วยเหตุผลอื่น ๆ เช่นการปิดที่ทำงานชั่วคราวโดยไม่คำนึงว่าจะได้รับค่าจ้างจากนายจ้างระหว่างที่ไม่ได้มาทำงานหรือไม่ก็ตาม จะต้องมีการกำหนดว่าภายใน 30 วัน นับจากวันที่สถานที่ทำงานปิดจะได้กลับมาทำงาน ณ สถานที่ทำงานนั้นอีก หรือ 3) ทำงานอย่างน้อย 1 ชั่วโมง โดยไม่ได้รับค่าจ้างในวิสาหกิจ หรือไร่นาเกษตรของหัวหน้าครัวเรือน หรือของสมาชิกในครัวเรือน หน่วยสถาบันซึ่งประกอบด้วยครัวเรือน และองค์กรตาม

ผู้มีงานทำ

(Employment)

ผู้มีถิ่นฐานในประเทศ

(Residents)

กฎหมายที่มีถิ่นฐานและมีการดำเนินกิจกรรมหรือธุรกรรมทางเศรษฐกิจในขอบเขตของประเทศนั้นๆ อย่างชัดเจน โดยมีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป ทั้งนี้ ยกเว้นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานรัฐที่จัดตั้งอยู่ในประเทศ และคนใช้ที่พำนักอยู่ในต่างประเทศเกิน 1 ปี ซึ่งถือว่าเป็นผู้มีถิ่นฐานในประเทศเดิมของตน

ผู้มีถิ่นฐานในต่างประเทศ

ผู้ที่มิได้มีถิ่นฐานในประเทศตามความหมายที่ได้อธิบายข้างต้น

(Nonresidents)

ผู้ว่างงาน

ผู้ว่างงาน ได้แก่บุคคลที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งในสัปดาห์แห่งการสำรวจไม่ได้ทำงานใดๆ เลยแม้แต่ 1 ชั่วโมง ไม่มีงานทำ ไม่มีธุรกิจ หรือไร่นาเกษตรของตนเองแต่พร้อมที่จะทำงาน ซึ่งหมายถึงบุคคลต่อไปนี้ 1) ผู้ซึ่งหางานทำภายใน 30 วัน นับถึงวันเจนนับ 2) ผู้ซึ่งไม่ได้หางานทำเนื่องจากเจ็บป่วย หรือไม่ได้หางานทำ เพราะคิดว่าหางานที่เหมาะสมกับตนทำไม่ได้ รอที่จะเริ่มงานใหม่ รอฤดูกาล หรือเหตุผลอื่น ๆ

พลังงานทดแทน

พลังงานรูปแบบอื่นๆ ที่ใช้ทดแทนน้ำมันเบนซิน และดีเซล

(Alternative Energy)

ปัจจุบันมีหลายประเภท เช่น (1) ก๊าซโซฮอลล์ (Gasohol) คือน้ำมันเบนซินที่มีแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ผสมในสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 10 ในอนาคตอาจพัฒนาให้สามารถผสมได้ในสัดส่วนมากขึ้นถึงร้อยละ 20 (2) ไบโอดีเซล (Bio-Diesel) คือน้ำมันดีเซลที่มีน้ำมันจากพืช เช่น ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว และสบู่ดำ เป็นต้น ผสมอยู่ด้วย และ (3) ก๊าซธรรมชาติอัด (Compressed Natural Gas: CNG) เพื่อให้มีคุณภาพแตกต่างจากก๊าซธรรมชาติสำหรับโรงงานอุตสาหกรรม และเหมาะสมกับสภาพเครื่องยนต์ของรถยนต์ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง (Natural Gas Vehicle: NGV)

พันธบัตร

ตราสารหนี้ระยะยาวที่ออกโดยรัฐบาล รัฐวิสาหกิจที่เป็นองค์กรของรัฐ และธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งผู้ออกมีข้อผูกพันตามกฎหมาย ที่จะชำระดอกเบี้ยและเงินต้นแก่ผู้ซื้อตามเวลาที่กำหนด

(Bond)

พันธบัตร หรือ หุ้นกู้สกุลเงินบาท

พันธบัตรหรือหุ้นกู้สกุลเงินบาทที่ออกโดยสถาบันการเงินระหว่างประเทศ รัฐบาล หรือสถาบันการเงินของรัฐบาลต่างประเทศเสนอขายในประเทศไทย ถือเป็นส่วนหนึ่งของ

(Baht Bond)

พันธบัตรออมทรัพย์
(Saving Bond)

ตลาดตราสารหนี้ในประเทศ

พันธบัตรรัฐบาลประเภทออมทรัพย์ ที่ประชาชนโดยทั่วไปสามารถลงทุนได้ในตลาดแรก และมักมีข้อกำหนดเวลาโอนเปลี่ยนมือเอาไว้

พันธบัตรเอเชีย
(Asian Bond)

พันธบัตรที่ออกในภูมิภาคเอเชีย โดยรัฐบาลหรือภาคเอกชน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานหรือบริษัทที่มีรากฐานอยู่ในภูมิภาค มีวัตถุประสงค์เพื่อการระดมเงินทุนสำหรับใช้ในการลงทุนหรือดำเนินงานขององค์กร ที่ผ่านมาพันธบัตรเอเชียส่วนใหญ่ออกในรูปแบบของเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐ. ปัจจุบันสมาชิกกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และประเทศจีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ (อาเซียน+3) สนับสนุนให้มีการออกพันธบัตรเอเชียในรูปแบบของเงินสกุลท้องถิ่นมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การระดมเงินทุนของสถาบันการเงินระหว่างประเทศในภูมิภาค เช่น ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asia Development Bank) หรือ Japan Bank for International Cooperation (JBIC) นอกจากนี้ กลุ่มประเทศอาเซียน+3 อยู่ในระหว่างการศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบพันธบัตรเอเชียให้มีความหลากหลายมากขึ้น ซึ่งรวมทั้ง การออกพันธบัตรเงินหลายสกุลการออกพันธบัตรข้ามเขตแดนสกุลเงินท้องถิ่น (Cross-border Local-currency Bond) เป็นต้น

พิกัดอัตราศุลกากร
(Customs Tariff Heading)

เลขรหัสสินค้าที่ใช้อ้างอิงในการจัดเก็บภาษีศุลกากร โดยปัจจุบันประเทศไทยใช้เลขรหัสสินค้าตามหลักสากลที่เรียกว่า รหัสฮาร์โมนไนซ์ (Harmonized Code) ประกอบด้วยเลขรหัสสินค้าจำนวน 6 หรือ 7 หลัก ซึ่งคำอธิบายรายการสินค้าจะมีความละเอียดมากยิ่งขึ้นตามจำนวนหลักของรหัส กล่าวคือ เลขใน 2 หลักแรก หมายถึง “ตอน” (Chapter) เลข 4 หลักแรก หมายถึง “ประเภท” (Heading) ของสินค้าในตอนนั้นๆ และเลขทั้ง 6 หรือ 7 หลัก หมายถึง “ประเภทย่อย” (Subheading) ของสินค้า ทั้งนี้ ปัจจุบันมีการแบ่งสินค้าออกเป็น 97 ตอน และสำหรับประเทศไทยได้แบ่งประเภทย่อย (6 หรือ 7 หลัก) ออกเป็นจำนวนทั้งสิ้น 5,505 ประเภทย่อย

ภาคการเงิน
(Financial Sector)

ระบบการจัดสรรเงินทุน อันประกอบด้วยธนาคารและสถาบันการเงิน และตลาดตราสารทุนและตราสารหนี้ ที่ทำ

ภาระผูกพัน
(Contingent Liabilities)

ให้เกิดการหมุนเวียนแลกเปลี่ยนในเงินทุน ระหว่างผู้ที่มีความต้องการเงินทุนกับผู้ที่มีเงินทุนพร้อมให้กู้ยืม ภาระหรือหนี้ที่รัฐบาลต้องจ่ายเมื่อเหตุการณ์เฉพาะนั้นเกิดความเสียหายขึ้น ภาระผูกพันมีดังนี้

(1) การค้ำประกันหนี้ของรัฐบาล ซึ่งภาระหนี้จะยังไม่เกิดขึ้น จนกระทั่งหน่วยงานที่รัฐบาลไปค้ำประกันไม่สามารถชำระหนี้ได้ รัฐบาลจึงต้องชำระหนี้แทนให้

(2) การชดเชยค่าเสียหาย เป็นข้อผูกพันที่รัฐบาลต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น เช่น การแปรรูปของรัฐวิสาหกิจ รัฐบาลอาจจะต้องชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ถือหุ้นเนื่องจากความเสียหายบางประการ

(3) เงินทุนค้างชำระ เป็นข้อผูกพันที่รัฐบาลจะต้องเพิ่มทุนให้แก่หน่วยงานที่รัฐเป็นผู้ถือหุ้น เช่น การเพิ่มทุนในสถาบันการเงินระหว่างประเทศ

(4) การเรียกร้องทางกฎหมายต่อรัฐบาล(Legal Action against the Government)

ภาระภาษี
(Tax Burden)

ภาระภาษีประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

(1) ภาระที่ต้องเบื้องต้นของภาษีอากร (Impact) หรือภาระภาษีตามกฎหมาย คือ จำนวนเงินที่บุคคลต้องจ่ายเป็นค่าภาษีให้แก่รัฐตามกฎหมาย

(2) ภาระภาษีที่แท้จริง (Incidence) คือ ผลสุดท้ายหลังจากมีการผลักหรือกระจายภาระภาษีให้กับบุคคลกลุ่มต่างๆ เช่น นาย ก. เป็นพ่อค้าต้องนำส่งภาษี มูลค่าเพิ่ม 100 บาท จึงผลักภาระโดยขึ้นราคาขายสินค้า 50 บาท ลดค่าจ้างคนงาน 20 บาท และต่อราคาสินค้าที่ซื้อจากผู้ผลิตลง 20 บาท นาย ก. จึงมีภาระภาษีตามกฎหมาย 100 บาท แต่มีภาระภาษีที่แท้จริงเพียง 10 บาท

ภาษี
(Tax)

รายได้ที่รัฐบาลเรียกเก็บจากประชาชน มีลักษณะสำคัญ 2 ประการ ได้แก่

(1) เป็นการบังคับเก็บ

(2) ไม่มีการให้ผลประโยชน์ตอบแทนโดยตรงแก่ผู้เสียภาษีอากร ทั้งนี้ รัฐบาลไทยบังคับจัดเก็บภาษีตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 69

ภาษีการพนัน	และตามบทบัญญัติของกฎหมายภาษีอื่นๆ ส่วนผลประโยชน์ที่ผู้เสียภาษีอากรได้รับนั้นจะอยู่ในรูปบริการส่วนรวม สวัสดิการส่วนรวม และผลได้ทางอ้อมอื่นๆ จากการที่รัฐบาลใช้จ่ายเงินงบประมาณเพื่อประโยชน์แก่สาธารณะ และการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของประเทศ ภาษีที่กรมตำรวจจัดเก็บภาษีที่เก็บจากการเล่นโตเตโล เซ เซอร์ สวีป และบู๊ตเมกิ้งในสนามม้า ตามกฎหมายว่าด้วยการพนันให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในอัตราร้อยละ 2.5
ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax : CIT)	ภาษีที่เรียกเก็บจากการประกอบการในรูปนิติบุคคล โดยปกติใช้กำไรสุทธิที่ได้รับจากการประกอบการในรอบระยะเวลา 1 ปีปฏิทินเป็นฐานในการจัดเก็บภาษี อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของไทยโดยทั่วไปเท่ากับร้อยละ 30
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax : PIT)	ภาษีจัดเก็บจากบุคคลทั่วไป ตามหลักแหล่งเงินได้ (Source Rule) กำหนดให้ชำระภาษีตามปีปฏิทิน โดยแสดงรายการภาษีและชำระภาษีภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป กรณีผู้อยู่ในประเทศไทยเกินกว่า 180 วัน มีหน้าที่ต้องเสียภาษีสำหรับเงินได้ที่เกิดในประเทศไทย และสำหรับเงินได้ที่เกิดจากแหล่งนอกประเทศแต่ได้นำเงินได้นั้นเข้ามาในประเทศไทย อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของไทยแบ่งได้ตามขั้นเงินได้ ตั้งแต่ร้อยละ 5-37
ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม	ภาษีเงินได้ที่เรียกเก็บจากการประกอบกิจการปิโตรเลียม ตามบทบัญญัติมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 กล่าวคือให้บริษัทผู้รับสัมปทานปิโตรเลียมมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้เป็นรายรอบระยะเวลาบัญชีในอัตราไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 ของรายได้สุทธิจากการประกอบกิจการปิโตรเลียม โดยยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีภายในห้าเดือน นับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี ทั้งนี้รอบระยะเวลาบัญชีแรกให้เริ่มนับแต่วันที่บริษัทขายหรือจำหน่ายปิโตรเลียมที่ต้องเสียค่าภาคหลวงเป็นครั้งแรก
ภาษีซ้อน (Double Taxation) ภาษีฐานการค้าระหว่างประเทศ	คือ สภาพการณ์ที่เงินได้จำนวนเดียวกันถูกใช้เป็นฐานในการคำนวณเรียกเก็บภาษีโดยรัฐมากกว่าหนึ่งรัฐ รายได้ของรัฐบาลที่มาจากการจัดเก็บจากฐานภาษีทางอ้อม ที่

(International Trade-Based Tax)

ภาษีฐานการบริโภค

(Consumption-Based Tax)

ภาษีฐานรายได้

(Income-Based Tax)

ภาษีตอบโต้การทุ่มตลาด

(Anti-Dumping Duty: AD)

ภาษีตอบโต้การอุดหนุน

(Countervailing Duty: CVD)

ภาษีตามมูลค่า

(Ad Valorem Tax)

ภาษีตามสภาพ

(Specific Tax)

ภาษีทางตรง

(Direct Tax)

ภาษีทางอ้อม

(Indirect Tax)

ภาษีธุรกิจเฉพาะ

(Special Business Tax : SBT)

จัดเก็บจากการค้าระหว่างประเทศ เช่น ภาษีอากรศุลกากรนำเข้าและส่งออก ซึ่งจะสามารถใช้ประเมินภาวะธุรกรรม การค้าระหว่างประเทศของภาคประชาชนและธุรกิจ รายได้ของรัฐบาลที่มาจากการจัดเก็บจากฐานภาษีทางอ้อม ที่จัดเก็บจากการบริโภคต่างๆ เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต เป็นต้น ซึ่งจะสามารถใช้ประเมินภาวะการบริโภคของภาคประชาชนและธุรกิจ รายได้ของรัฐบาลที่มาจากการจัดเก็บจากฐานภาษีทางตรง ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล และ ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ซึ่งจะสามารถใช้ประกอบการประเมิน ภาวะรายได้ของภาคประชาชนและภาคธุรกิจ ภาษีที่เรียกเก็บจากผู้นำเข้าสินค้าจากต่างประเทศเนื่องจากผู้ ส่งออกในต่างประเทศได้ส่งสินค้านั้นเข้ามาเพื่อประโยชน์ ในทางพาณิชย์ในราคาที่ต่ำกว่าราคาจำหน่ายในประเทศของ ตน หรือในราคาที่ต่ำกว่าต้นทุนการผลิต ภาษีที่เรียกเก็บจากผู้นำเข้าสินค้าที่ได้มีการพิสูจน์ว่าสินค้านั้น ได้รับการอุดหนุนจากรัฐบาลของประเทศผู้ผลิต การประเมินภาษีโดยใช้มูลค่าหรือราคาของสินค้าเป็นฐานใน การจัดเก็บ เช่น เก็บภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 ของราคาสินค้า การประเมินภาษีโดยใช้จำนวน น้ำหนัก ปริมาณ ปริมาตร ของสินค้าเป็นฐานในการจัดเก็บ เช่น เก็บภาษีสุราตาม จำนวนลิตร เก็บภาษียรถยนต์ตามขนาด ซี.ซี. เป็นต้น ภาษีที่ผู้จ่ายผลกระทบให้ผู้อื่นรับแทนไม่ได้ หรือผลกระทบได้ แต่เพียงส่วนน้อย เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้ นิติบุคคล ภาษีทรัพย์สิน ภาษีมรดก เป็นต้น ภาษีที่ผู้จ่ายสามารถผลกระทบให้ผู้อื่นได้ เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีนำเข้า ภาษีส่งออก ภาษีสรรพสามิต เป็นต้น ภาษีการขายทั่วไป จัดเก็บจากรายรับของผู้ประกอบกิจการ เฉพาะอย่าง 8 ประเภท ซึ่งไม่เหมาะสมจะให้เสียภาษีใน ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ (1) ธนาคาร (2) ธุรกิจเงินทุน หลักทรัพย์ เครดิตฟองซิเอร์ (3) กิจการโดยปกติเชิงธนาคาร พาณิชย์ (4) กิจการประกันชีวิต (5) โรงรับจำนำ (6) การค้า

ภาษีบำรุงท้องถิ่นที่เก็บจากสถานค้าปลีกน้ำมัน

อสังหาริมทรัพย์และการขายหลักทรัพย์ (7) การขาย
หลักทรัพย์ และ (8) กิจกรรมอื่นที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา
อัตราภาษีอยู่ในช่วงร้อยละ 2.5-3

ภาษีบำรุงท้องถิ่นที่เก็บจากสถานค้าปลีกยาสูบ

ภาษีที่กรุงเทพมหานคร และ องค์การบริหารส่วนจังหวัด
(อบจ.) จัดเก็บจากสถานค้าปลีกน้ำมันในเขต กทม. และ
อบจ. โดยเก็บจากน้ำมันเบนซิน น้ำมันดีเซล และก๊าซ
ปิโตรเลียมเพิ่มได้ไม่เกินลิตรละ 5 สตางค์
ภาษีที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) จัดเก็บจากร้านค้า
ปลีกยาสูบที่ตั้งอยู่ในเขต อบจ. โดยจัดเก็บได้ไม่เกินมวนละ 5
สตางค์ (ซองละ 1 บาท)

ภาษีบำรุงท้องถิ่นที่

ภาษีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บจากเจ้าของ
ที่ดิน ที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัย ที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งโรงเรียนปิดว่าง
ที่ดินที่มีได้ต่อเนื่องกับโรงเรียนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ
โดยผู้เป็นเจ้าของที่ดินในวันที่ 1 มกราคมของปีใดต้องเสีย
ภาษีบำรุงท้องถิ่นสำหรับปีนั้นจากราคาปานกลางของที่ดิน
ภาษีที่คิดคำนวณจากฐานตามมูลค่าที่ได้รวมภาระภาษีไว้ใน
ฐานภาษีด้วยแล้ว

ภาษีแบบรวมใน

(Inclusive Tax)

ภาษีป้าย

ภาษีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เก็บจากเจ้าของ
ป้าย ซึ่งแสดงชื่อ ยี่ห้อ หรือเครื่องหมายที่ใช้ประกอบการค้า
หรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้ หรือโฆษณาการค้า
หรือกิจการอื่นเพื่อหารายได้ ไม่ว่าจะได้แสดงหรือโฆษณาไว้
ที่วัตถุใดๆ ด้วยอักษรภาพ หรือเครื่องหมายที่เขียน แกะสลัก
หรือทำให้ปรากฏด้วยวิธีอื่น ตาม พรบ. ภาษีป้าย พ.ศ.2510
โดยจัดเก็บจากป้ายที่มีอักษรไทยล้วนในอัตรา 3 บาท ต่อห้า
ร้อยตารางเซนติเมตร ป้ายที่มีอักษรไทยปนกับอักษร
ต่างประเทศ และหรือปนกับภาพ และหรือเครื่องหมายอื่น ให้
คิดอัตรา 20 บาท ต่อห้าร้อยตารางเซนติเมตร ป้ายที่ไม่มี
อักษรไทยไม่ว่าจะมีภาพหรือเครื่องหมายใด หรือไม่ หรือมี
อักษรไทยบางส่วนที่อยู่ได้หรือต่ำกว่าอักษรต่างประเทศให้
คิดอัตรา 40 บาท ต่อห้าร้อยตารางเซนติเมตร

ภาษีเพื่อการเฉพาะ
(Ear-Marked Tax)

ภาษีที่เก็บเพื่อนำเงินไปใช้ในกิจการหนึ่งใดโดยเฉพาะ ซึ่งจะนำไปใช้ในการอื่นไม่ได้ แตกต่างจากภาษีทั่วไป (General Tax) ซึ่งจัดเก็บเพื่อนำรายได้เข้างบประมาณแผ่นดินสำหรับใช้จ่ายในกิจการทั่วไปของรัฐ ภาษีเพื่อการเฉพาะในปัจจุบัน เช่น การจัดเก็บเงินร้อยละ 2 เป็นส่วนเพิ่มจากฐานค่าภาษีสรรพสามิตบุหรี่และสุรา เพื่อนำส่งเข้ากองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

ภาษีผลได้จากทุน
(Capital Gains Tax : CGT)

คือ ภาษีที่เก็บจากผลได้ที่เกิดจากการเพิ่มขึ้นในมูลค่าของสินทรัพย์หรือหลักทรัพย์ ซึ่งรวมถึงอสังหาริมทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ เช่น ตราสารทางการเงิน อาคาร บ้านและที่ดิน เป็นต้น โดยผลได้จากทุนเกิดจากผลต่างระหว่างมูลค่าขายกับต้นทุนหรือมูลค่าที่ซื้อสินทรัพย์หรือหลักทรัพย์นั้น ภาษีที่เรียกเก็บเกี่ยวกับการโอนทรัพย์สินเมื่อตาย หมายถึงรวมถึงภาษี 3 ประเภท ได้แก่ (1) ภาษีกองมรดก (Estate Tax) เก็บจากกองมรดกสุทธิที่ผู้ตายทิ้งไว้ (2) ภาษีการรับมรดก (Inheritance Tax) เก็บจากส่วนที่ทายาทหรือผู้รับมรดกได้รับ และ (3) ภาษีการให้ (Gift Tax) เก็บจากการให้ในขณะที่ผู้ตายยังมีชีวิตอยู่ เพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีกองมรดกและภาษีการรับมรดก ทั้งนี้ ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีการจัดเก็บภาษีมรดกแต่อย่างใด

ภาษีมูลค่าเพิ่ม
(Value Added Tax: VAT)

ภาษีการขายทั่วไป (General sales Tax) ประเภทหนึ่ง จัดเก็บจากมูลค่าของสินค้าหรือบริการส่วนที่เพิ่มขึ้นในแต่ละขั้นตอน ทั้งที่ผลิตภายในประเทศและนำเข้า (ภาษีมูลค่าเพิ่ม = ภาษีซื้อ - ภาษีขาย ปัจจุบันอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการขายสินค้าและบริการทั่วไปเท่ากับร้อยละ 10 แต่ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาลดหย่อนอัตราโดยจัดเก็บจริงร้อยละ 7 อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าและบริการเพื่อการส่งออกในอัตราร้อยละ 0 และให้ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าและบริการพื้นฐานที่จำเป็น เช่น สินค้าเกษตร พืชผลทางการเกษตร การขายหนังสือพิมพ์ ตำราเรียน การให้บริการที่เป็นสื่อวัฒนธรรม การให้บริการทางการศึกษา การประกอบวิชาชีพอิสระ การพยาบาล การวิจัย การแข่งขันกีฬา สัมผัสเล่น และการขนส่งในประเทศ เป็นต้น

ภาษีโรงเรือนและที่ดิน

ภาษีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บจากเจ้าของ โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างที่มีโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างให้ เช่า หรือใช้โรงเรือนดังกล่าวเพื่อประกอบการค้าประกอบการ อุตสาหกรรม หรือใช้เป็นโกดังเก็บสินค้า และโรงเรือนหรือสิ่ง ปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ กับที่ดินที่ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่ง ปลูกสร้างนั้น ๆ รวมถึง เครื่องจักรที่ใช้ผลิตสินค้าเพื่อการ อุตสาหกรรม ซึ่งติดตั้งเป็นส่วนควบของโรงเรือนนั้น ใน อัตราร้อยละ 12.5 ของค่ารายปี ซึ่งเป็น ค่าเช่าที่สมควรให้เช่า ได้ในปีหนึ่ง ๆ

ภาษีศุลกากร

(Customs Tariff)

ภาษีสำหรับสินค้าผ่านแดนเก็บจากผู้นำเข้า (อากรขาเข้า) และ ผู้ส่งออก (อากรขาออก) ปัจจุบันสินค้าที่จัดเก็บอากรขาออกมี 2 ประเภท ได้แก่ หนึ่ง โครกระบือ และ ไม้ ส่วนอากรขาเข้ามี การจัดเก็บจากสินค้ามากกว่า 5,000 ประเภทพิกัด มีอัตรา ระหว่างร้อยละ 0-80 โดยในอดีตกำหนดอัตราสูงเพื่อปกป้อง คุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ แต่ปัจจุบันอัตราอากร ขาเข้าได้ลดลงตามลำดับเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทำ ให้อัตราอากรทั่วไปเฉลี่ยทุกพิกัดลดลงเหลือประมาณร้อยละ 11 นอกจากนี้ รัฐบาลอยู่ระหว่างปรับปรุงโครงสร้าง พิกัด อัตราอากรขาเข้า โดยยึดหลักการได้มูลค่าเพิ่ม

(Value Added Escalation) ของสินค้ามาเป็นเกณฑ์ ซึ่ง หมายถึงอัตราอากรขาเข้าของวัตถุดิบต้องไม่สูงกว่า ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป และผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปต้องไม่สูง กว่าผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ทั้งนี้มีอัตราอากรเป้าหมายของสินค้า กลุ่มวัตถุดิบ สินค้าสำเร็จรูป และสินค้าสำเร็จรูปเท่ากับ ร้อยละ 1 5 และ 10 ตามลำดับ

ภาษีสรรพสามิต

(Excise Tax)

ภาษีการขายเฉพาะอย่าง (Specific Sales Tax) ประเภทหนึ่ง จัดเก็บจากสินค้าและบริการที่ใช้หรือมีการบริโภค ภายในประเทศ ในอัตราตามมูลค่า หรือตามสภาพ หรืออัตรา ตามมูลค่าและตามสภาพแล้วแต่อัตราใดจะสูงกว่า และ ยกเว้นหรือให้คืนภาษีสรรพสามิตแก่ส่วนที่ส่งออก ทั้งนี้ รัฐบาลจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสำหรับสินค้าและบริการ เฉพาะอย่างเพื่อจำกัดการบริโภค อันเนื่องจากเหตุผลหลัก

**ภาษีหัก ณ ที่จ่าย
(Withholding Tax)**

**มาตรการริเริ่มพัฒนาตลาดพันธบัตรเอเชีย
(Asian Bond Markets Initiative : ABMI)**

**มาตรา 19 ทวิ
(Duty Drawback)**

**มูฮอราบะฮ์ (การแบ่งปันกำไร)
(Mudharabah)**

ได้แก่

- (1) เป็นสินค้าหรือบริการที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพและศีลธรรมอันดี
- (2) มีลักษณะฟุ่มเฟือย
- (3) เป็นสินค้าและบริการที่ได้รับประโยชน์เป็นพิเศษจากกิจการของรัฐ
- (4) หลักเกณฑ์อื่นๆ เช่น เพื่อส่งเสริมการประหยัดพลังงาน หรือรักษาสິงแวดล้อม เป็นต้น

ปัจจุบันมีสินค้าและบริการ 21 ประเภทที่เข้าข่ายต้องเสียภาษีสรรพสามิต ได้แก่ ภาษียาสูบ สุรา เบียร์ ไฟ สนามม้ ภาษีน้ำมัน รถยนต์ รถจักรยานยนต์ แบตเตอรี่ สารละลายชั้นบรรยากาศโอโซน เรือ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์เครื่องหอมเครื่องสำอาง แก้วและเครื่องแก้ว พรหม หินอ่อน และหินแกรนิต ภาษีในค้กลับและคิส ไม้เชค อาบอบนวด สนามกอล์ฟ และภาษีกิจการโทรคมนาคม ภาษีที่จัดเก็บเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เสียภาษี บรรเทาภาระจากการจ่ายค่าภาษีครั้งเดียวทั้งจำนวน รวมทั้งช่วยให้รัฐสามารถจัดเก็บภาษีได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย โดยกำหนดให้แหล่งเงินได้เป็นผู้หักเงินภาษีตามอัตราที่กำหนดในกฎหมาย และนำเงินที่หักไว้แล้วส่งแก่รัฐแทน

เป็นมาตรการริเริ่มภายใต้กรอบอาเซียน+3 ตั้งแต่ปี 2546 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพของตราสาร โครงสร้างพื้นฐานของกฎหมายและการกำกับดูแล ตลอดจนเสริมสร้างสภาพคล่องของพันธบัตรที่หมุนเวียนในภูมิภาคเอเชีย หมายถึง มาตรา 19 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482 ซึ่งกำหนดให้มีการคืนอากรขาเข้า วัตถุดิบที่นำไปผลิต ประกอบ หรือ บรรจุเป็นสินค้าเพื่อส่งออก ทั้งนี้มีเงื่อนไขว่าจะต้องผลิตและส่งออกภายใน 1 ปี นับตั้งแต่วันที่ได้นำเข้า

คือ สัญญาระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่ง คือ เจ้าของทุน อีกฝ่ายหนึ่ง คือ ผู้ประกอบการ/ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินธุรกิจ โดยมีข้อตกลงกันว่า จะแบ่งปันกำไรตามสัดส่วนที่เห็นชอบร่วมกัน กรณีขาดทุน

มุซารากะฮ์ (การร่วมลงทุน)
(Musarakah)

เจ้าของทุนต้องยอมรับ การขาดทุนในส่วนที่ลงทุน ขณะที่
ผู้ประกอบการ/ผู้เช่าขาดสูญเสียเวลา ความรู้ความสามารถ
และแรงกายแรงใจในการทำงาน

คือ หุ้นส่วนหรือการร่วมทุนทำธุรกิจ โดยมีข้อตกลงในการ
แบ่งปันกำไรตามสัดส่วนที่เห็นชอบร่วมกันในระหว่าง
หุ้นส่วน ในกรณีขาดทุนทั้งสองฝ่ายจะต้องร่วมรับผิดชอบ
ตามสัดส่วนการลงทุน

มูรอบาสะฮ์ (การบวกกำไร)
(Murabahah)

คือ การขายสินค้าในราคาต้นทุนบวกต้นทุนอื่นและกำไร
ตามที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงกัน สัญญาขายลักษณะนี้ต้องมีการ
แสดงราคาต้นทุน ต้นทุนอื่น และกำไรที่ผู้ขายต้องการ อย่าง
ชัดเจน

มูลค่าตามบัญชี
(Book Value)

มูลค่าของหุ้นสามัญ 1 หุ้นที่ได้จากการประเมินค่าสินทรัพย์
สุทธิ (Net Asset Value) ต่อหุ้นตามงบดุลล่าสุดของบริษัทผู้
ออกหุ้น

มูลค่าตามราคาตลาด
(Market Capitalization)

มูลค่าโดยรวมของหุ้นสามัญของบริษัทใด ๆ ที่คำนวณโดยใช้
ราคาตลาดของหุ้นนั้นคูณกับจำนวนหุ้นสามัญจดทะเบียน
ทั้งหมดของบริษัทดังกล่าว

มูลค่าตามหน้าตราสาร (มูลค่าที่ตราไว้)
(Face Value หรือ Par Value)

มูลค่าที่ตราไว้เป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงมูลค่าเงินลงทุน
เริ่มแรกสำหรับหุ้นแต่ละหน่วย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการ
วิเคราะห์ทางบัญชี และใช้แสดงให้เห็นถึงทุนจดทะเบียน
ตามกฎหมาย

มูลค่าหน่วยลงทุน
(Net Asset Value : NAV)

มูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวมหารด้วยจำนวนหน่วย
ลงทุนที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของกองทุนรวม

เราะฮ์นู (การจำนำ)
(Rahnu)

คือ การที่ผู้กู้นำทรัพย์สินมีค่ามาวางเป็นหลักประกัน
ในการกู้ยืม และหากเกิดมีการผิดนัดชำระหนี้ผู้ให้กู้สามารถ
นำหลักประกันนั้นไปขายได้

ระบบการเงินตามหลักศาสนาอิสลาม

การดำเนินธุรกิจการเงินตามหลักศาสนาอิสลาม ที่ให้บริการ
ด้านการรับเงินฝาก ให้สินเชื่อ และกิจการทางการเงินอันเป็น
ประเพณีปฏิบัติของธนาคารพาณิชย์ที่ไม่ผูกพันกับระบบ
ดอกเบี้ย และกิจกรรมต้องห้ามตามหลักศาสนาอิสลาม เช่น
สุรา สุกร สถานบริการอาบอบนวด เป็นต้น

ระบบการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร
(Generalized System of Preference: GSP)

ระบบธนาคารกลางสหรัฐอเมริกา
(Federal Reserve System : FED)

ระบบสัญญาณเตือนภัยทางด้านการคลัง
(Fiscal Early Warning System :FEWS)

ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัว
(Managed Float)

ระบบฮาร์โมนไนซ์
(Harmonized System : HS)

ระยะเวลาปลอดการชำระหนี้เงินต้น
(Grace Period)

ราคาตลาด
(Market Price)

ราคาปานกลางของที่ดิน

ราคาปิด

ประเทศพัฒนาแล้วให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรแก่สินค้าที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศที่กำลังพัฒนาโดยลดหย่อนหรือยกเว้นอากรขาเข้าแก่สินค้าที่อยู่ในข่ายได้รับสิทธิพิเศษทางการค้า ทั้งนี้ ประเทศผู้ให้สิทธิพิเศษฯ จะเป็นผู้ให้แต่ฝ่ายเดียว ไม่หวังผลตอบแทนใดๆทั้งสิ้น ประเทศผู้ให้ GSP ปัจจุบันมีอยู่ 28 ประเทศ คือ สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น องค์การที่ประกอบด้วย คณะกรรมการผู้ว่าการจาก 12 สาขาทั่วประเทศ โดยคณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่ กำหนดการ ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องส่วนเกิน และอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ผ่านตลาดการเงิน นอกจากนั้น ยังทำหน้าที่ตัวแทนในการจัดเก็บภาษี รวมทั้งบริหารจัดการหนี้ของรัฐบาลกลางด้วย

เครื่องมือที่ช่วยให้ทราบถึงสถานภาพทางด้านการคลังของรัฐบาลว่า ขณะนี้มีความแข็งแกร่งหรือมีแนวโน้มของความอ่อนแอทางด้านการคลังหรือไม่ อย่างไร และมีความน่าจะเป็นในการเกิดวิกฤตการณ์ด้านการคลัง(Fiscal Crisis) มากน้อยเพียงใด

ระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่ถูกกำหนดโดยกลไกตลาดส่วนหนึ่ง และทางการกำกับอีกส่วนหนึ่ง

การจำแนกหมวดหมู่สินค้าและรหัสพิกัดของสินค้าแต่ละชนิด ซึ่งเป็นรหัสสากลที่ทุกประเทศใช้ร่วมกัน โดยประเทศไทยใช้พิกัดอัตราศุลกากรตามระบบฮาร์โมนไนซ์ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531

ระยะเวลาที่เจ้าหนี้กำหนดไว้เป็นเงื่อนไขให้แก่ลูกหนี้ยังไม่ต้องจ่ายคืนเงินต้น (Principal Repayment) ให้แก่เจ้าหนี้ อย่างไรก็ตาม ลูกหนี้ยังคงมีภาระจ่ายคืนดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินกู้ นั้นให้แก่เจ้าหนี้ตามปกติ

ราคาด่วนใด ๆ ในตลาดหลักทรัพย์ที่เกิดจากการซื้อขายครั้งหลังสุดเป็นราคาที่สะท้อนถึงความต้องการซื้อและความต้องการขายจากผู้ลงทุนโดยรวมในขณะนั้น

ราคาของที่ดิน ซึ่งตีราคาโดยคณะกรรมการในแต่ละท้องถิ่น โดยคณะกรรมการจะตีราคาปานกลางในรอบระยะเวลา 4 ปี ราคาของหลักทรัพย์ใด ๆ ที่เกิดจากการซื้อขายในตลาด

(Close หรือ Closing Price)

ราคาพื้น

(Floor Price)

ราคาเพดาน

(Ceiling Price)

ราคาเสนอซื้อสูงสุด

(Bid)

รายจ่ายจากงบประมาณปีก่อน

รายจ่ายจากงบประมาณปีปัจจุบัน

รายจ่ายตามระบบกระแสเงินสด

หลักทรัพย์เป็นรายการสุดท้ายของแต่ละวัน

ระดับราคาต่ำสุดของแต่ละหลักทรัพย์ที่จะซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ได้สำหรับวันทำการหนึ่ง ๆ ซึ่งคำนวณขึ้นจาก daily price limit ของตลาดหลักทรัพย์ ปัจจุบันระดับที่เป็น floor price คือระดับราคาที่ต่ำลง 30% จากราคาปิดของวันก่อน เช่น วันก่อนปิดที่ราคา 50 บาท ราคาพื้นวันนี้จะเป็น 35 บาท วันนี้จะมีการซื้อขายในราคาต่ำกว่า 35 บาทไม่ได้ ระดับสูงสุดที่ราคาหุ้นจะขึ้นไปได้ในแต่ละวันทำการ ปัจจุบันนี้ตลาดหลักทรัพย์กำหนดว่าการสูงขึ้นของราคาหุ้นในแต่ละวันจะเกินกว่าร้อยละ 30 ของราคาปิดวันก่อนไม่ได้ ราคาเสนอซื้อสูงสุดของหลักทรัพย์หนึ่ง ณ ขณะใดขณะหนึ่ง ซึ่งเวลานั้นอาจมีราคาเสนอซื้อเข้ามาหลายราคา แต่ระบบซื้อขายที่ตลาดหลักทรัพย์จะแสดงราคาเสนอซื้อที่สูงสุดไว้ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ว่า ผู้เสนอซื้อที่ให้ราคาสูงกว่าควรได้สิทธิซื้อก่อนรายอื่น ๆ

รายจ่ายจากงบประมาณปีก่อน ประกอบด้วย

(1) รายจ่ายเหลื่อมจ่าย หมายถึง รายจ่ายที่มีการวางฎีกาในเดือนกันยายนของปีงบประมาณที่แล้ว และจ่ายไม่ทันจึงเหลื่อมจ่ายใน 3 เดือนแรก ของปีงบประมาณนี้

(2) รายจ่ายจากเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี หมายถึง รายจ่ายจากงบประมาณปีก่อนที่ไม่สามารถดำเนินการได้ทันภายในปีงบประมาณที่ขออนุมัติจากสภา จึงต้องขออนุมัติผูกพันและขอเงินไว้ให้มาเบิกจ่ายในปีงบประมาณถัดมา

(3) รายจ่ายจากเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปีเหลื่อมจ่าย หมายถึง รายจ่ายจากงบประมาณปีก่อนที่ได้ขออนุมัติผูกพันไว้ให้มาจ่ายในปีงบประมาณที่แล้ว แต่มีการวางฎีกาในเดือนกันยายน และจ่ายไม่ทันจึงเหลื่อมมาจ่ายในช่วง 3 เดือนแรก ของปีงบประมาณนี้

เงินสดจ่ายทั้งหมดที่จ่ายตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายปีปัจจุบัน

เงินสดจ่ายทั้งหมดที่จ่ายออกจากคลัง ไม่ว่าจะเป็นรายจ่ายจากงบประมาณปีปัจจุบัน รายจ่ายจากงบประมาณปีก่อน และนอกงบประมาณ เช่นการจ่ายเงินฝากของส่วน

รายจ่ายตามระบบสถิติเพื่อการศึกษา นโยบายการคลัง
(สถค.)

รายจ่ายประจำหรือค่าใช้จ่าย

รายจ่ายลงทุน หรือรายจ่ายซื้อสินทรัพย์ถาวรสุทธิ

รายได้
(Income)

รายได้จัดเก็บของรัฐบาล
(Gross Revenue)

รายได้ตามระบบสถิติเพื่อการศึกษา นโยบายการคลัง
(สถค.)

ราชการและรัฐวิสาหกิจ เงินทุนหมุนเวียน เงินทดรอง
ราชการ และการไถ่ถอนตัวเงินคลัง เป็นต้น
จำนวนเงินทั้งหมดที่รัฐบาลจ่ายออกไป โดยไม่ต้องมีการ
ชำระคืนในภายหลัง ซึ่งจะมีสิ่งตอบแทนหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ไม่
รวมรายจ่ายชำระคืนเงินกู้

จำนวนเงินทั้งหมดที่รัฐบาลจ่ายออกไป โดยเป็นการใช้จ่าย
ในการดำเนินงาน การบริหารงาน และอื่นๆ ที่ทำให้ทุนสุทธิ
ของรัฐบาลลดลง

การจ่ายเงินของรัฐบาลในการซื้อสินทรัพย์ถาวร การ
เปลี่ยนแปลงสินค้าคงคลัง สิ่งมีค่า หรือสินทรัพย์ที่ไม่
สามารถผลิตได้

ผลตอบแทนจากการผลิตสินค้าและบริการที่บุคคลได้รับไม่
ว่าจะเป็นรูปของตัวเงินหรือสิ่งของ ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง
ประกอบด้วย

(1) ผลตอบแทนการจ้างงาน (Compensation of
Employees) หมายถึง รายได้ในรูปของค่าจ้างเงินเดือนและ
สวัสดิการ ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน

(2) รายได้จากการลงทุน (Investment Income) หมายถึง
ผลตอบแทนที่ได้รับจากการถือครองทรัพย์สินทางการเงินใน
ต่างประเทศ ได้แก่ ผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุน
โดยตรง การลงทุนในหลักทรัพย์ และการลงทุนอื่นๆ
รายได้ของรัฐบาลประกอบด้วย

(1) รายได้จาก 3 กรมในสังกัดกระทรวงการคลัง
(กรมสรรพากร กรมสรรพสามิต และกรมศุลกากร)

(2) รายได้จากส่วนราชการอื่น เช่น ค่าใบอนุญาต
ค่าธรรมเนียม ค่าเช่า ค่าปรับ รายได้เบ็ดเตล็ด เป็นต้น

(3) รายได้จากรัฐวิสาหกิจ ประกอบด้วย จัดสรรรายได้จาก
กำไรสุทธิ รายได้จากเงินปันผล และรายได้จากการแปรรูป
รัฐวิสาหกิจ

จำนวนเงินทั้งหมดที่รัฐบาลได้รับ โดยไม่ต้องมีการระงับ
ในการชำระคืนภายหลัง จะมีสิ่งตอบแทนจากการรับเงิน
หรือไม่ก็ได้ ซึ่งทำให้ทุนสุทธิของรัฐบาลเพิ่มขึ้น ได้แก่
รายได้ภาษีอากร เงินสมทบเพื่อการประกันสังคม รายได้อื่น

รายได้นำส่งคลัง

รายได้รัฐบาลสุทธิ

(Net Government Revenue)

รายรับตามระบบกระแสเงินสด

วากาละฮ์ (มอบหมายให้บุคคลอื่นกระทำแทน)

(Wakalah)

วาดีอะฮ์ ยัด ดาฆมานะฮ์

(Wadiah Yad Dhamanah)

ซึ่งรวมถึงเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ ทั้งนี้จะไม่รวมรายรับจากการขายสินทรัพย์ทุน และไม่รวมรายรับจากการกู้เงิน รายได้ที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ นำส่งเข้าเป็นรายได้แผ่นดิน ซึ่งจะส่งผลให้เงินคงคลังเพิ่มขึ้น รายได้จัดเก็บของรัฐบาล (Gross revenue) หักรายการดังต่อไปนี้

- (1) การคืนภาษีสรรพากร (ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีบุคคลธรรมดา ภาษีนิติบุคคล ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์)
- (2) การจัดสรรรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (3) การกักเงินเพื่อชดเชยการส่งออก ในอัตราร้อยละ 0.75 ของภาษีอากรที่ 3 กรมในสังกัดกระทรวงการคลังจัดเก็บ
- (4) การจัดสรรรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

เงินสดรับทั้งหมดที่นำส่งคลัง ทั้งในงบประมาณและนอกงบประมาณ

รายรับในงบประมาณ ประกอบด้วยรายได้ปัจจุบัน รายได้เหลื่อมรับ และเงินกู้ ซึ่งได้รับจากการออกพันธบัตร และตั๋วสัญญาใช้เงิน

รายรับนอกงบประมาณ ประกอบด้วยรายรับจากเงินฝาก ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เงินทุนหมุนเวียน เงินโอนขาย บิล เงินตรองราชการ เงินยืม และการประมูลตั๋วเงินคลังของรัฐบาล

คือ การที่บุคคลหนึ่งมอบหมายให้บุคคลอื่นกระทำการใด ๆ แทน

คือ การฝากสิ่งของหรือเงินไว้กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่เจ้าของ เพื่อการดูแลรักษา วาดีอะฮ์ ซึ่งหมายถึง การไว้วางใจ ดังนั้นผู้รับฝากจึงต้องคืนสิ่งของหรือเงินที่รับฝากทั้งจำนวนหรือบางส่วนคืนให้กับผู้ฝากเมื่อถูกทวงถาม ผู้ฝากจะไม่ได้รับผลตอบแทนใด ๆ แต่ถ้าผู้รับฝากประสงค์ จะแบ่งผลตอบแทนจากการนำเงินที่รับฝากไปแสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ผู้ฝากก็สามารถทำได้ ทั้งนี้ ผู้รับฝากประกันว่าจะ

ศูนย์ข้อมูลสังหาริมทรัพย์

(Real Estate Information Center: REIC)

ดูแลรักษาสิ่งของหรือเงินของผู้ฝากไม่ให้สูญหายหรือเสียหาย

ศูนย์กลางจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลด้านอสังหาริมทรัพย์ของประเทศ โดยมีภารกิจหลักในการจัดเก็บข้อมูล 7 ประเภท ได้แก่ ที่อยู่อาศัย อาคารสำนักงาน ศูนย์การค้า โรงแรม รีสอร์ท นิคมอุตสาหกรรม สนามกอล์ฟ และที่ดินเปล่า เพื่อใช้ประโยชน์ในทางราชการและเผยแพร่ต่อสาธารณชน เพื่อใช้เป็นข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจ

ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมที่ www.reic.or.th

เศรษฐกิจพอเพียง

(Sufficiency Economy)

ปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปใน ทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทนความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบเพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมที่: <http://www.sufficiencyeconomy.org>

สถาบันการเงินที่ไม่มีธนาคาร

(Nonbank)

นิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิต ธุรกิจบัตรเครดิต อิเล็กทรอนิกส์ สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ โดยมีบทบาทในการเป็นแหล่งสินเชื่อระยะสั้นถึงปานกลางแต่ไม่รับเงินฝาก

สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ

บริษัทซึ่งทำหน้าที่ให้บริการจัดอันดับคุณภาพและความเสี่ยง

(Credit Rating Agency)

ของตราสารประเภทนี้ของบริษัท หรือองค์กรต่าง ๆ ในการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้ จะพิจารณา ระดับความสามารถของบริษัทผู้ออกตราสารที่จะชำระคืนเงินต้นและชำระดอกเบี้ยได้ตามเวลาและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ผลการจัดอันดับจะเผยแพร่ให้คนทั่วไปได้ทราบเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนหรือประโยชน์อย่างอื่น อันดับความน่าเชื่อถือจะแสดงเป็นสัญลักษณ์ตัวอักษร โดยเริ่มจากความน่าเชื่อถือ ระดับสูงสุดไปจนถึงระดับต่ำสุด เช่น อาจจะ ใช้สูงสุด AAA ไปจนต่ำสุดที่ D เป็นต้น ปัจจุบันประเทศไทย มีสถาบันประเภทนี้จัดตั้งขึ้นแล้ว คือ The Thai Rating and Information Service Co., Ltd. หรือ TRIS และ The Fitch Ratings (Thailand) Ltd.

สภาที่ปรึกษาทางธุรกิจของเอเปค

(APEC Business Advisory Council: ABAC)

องค์กรภาคเอกชน ซึ่งทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานของเอเปคในมุมมองของภาคธุรกิจ/เอกชน *ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมที่: <http://www.abaconline.org/>*

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(Nation Economic and Social Advisory Council)

องค์กรที่ตั้งขึ้นตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540 หมวด 5 ว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 89 โดยมีหน้าที่ให้คำปรึกษาและ ข้อเสนอแนะต่อ คณะรัฐมนตรี ในปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับ เศรษฐกิจ และสังคม ให้ความเห็นเกี่ยวกับ แผนพัฒนา เศรษฐกิจและ แผนอื่นๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติก่อนจะพิจารณา ประกาศใช้ ซึ่งเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าว เพื่อเปิดโอกาส ให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน การบริหารจัดการ ประเทศ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานความยุติธรรม และ โปร่งใสเป็นสำคัญ

ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมที่: <http://www.nesac.go.th>

สภาพคล่อง

(Liquidity)

ระดับความยากในการแปลงสินทรัพย์เป็นเงินเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ โดยเงินสดเป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงสุด เพราะสามารถนำมาใช้จ่ายได้ทันที ในขณะที่สินทรัพย์อื่น ๆ เช่น พันธบัตร หรือ ที่ดิน มีสภาพคล่องต่ำกว่า

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้:

อาเซียน (Association of Southeast Asian Nation: ASEAN)

องค์กรซึ่งถือกำเนิดตามปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 ตามเจตนารมณ์ของผู้นำประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์และไทย ที่จะให้มี

สหภาพยุโรป
(European Union: EU)

สหภาพศุลกากร
(Customs Union)

สหภาพเศรษฐกิจ
(Economic Union)

การรวมกลุ่มและร่วมมือกันเสริมสร้างให้ภูมิภาคมีสันติภาพ
อันนำมาซึ่งเสถียรภาพทางการเมือง และความเจริญก้าวหน้า
ทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ปัจจุบันอาเซียนมีสมาชิก
รวม 10 ประเทศ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา ลาว
อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ พม่า ไทย สิงคโปร์ และ
เวียดนามมีประชากรรวมประมาณ 500 ล้านคน

ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมที่: <http://www.aseansec.org>

การรวมกลุ่มของประเทศสมาชิกของประชาคมถ่านหินและ
เหล็กยุโรป (The European Coal and Steel Community)
ประชาคมพลังงานปรมาณูยุโรป (The European Atomic
Energy Community) และประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (The
European Economic Community) ได้ลงนามในสนธิสัญญา
การจัดตั้งสภาเดียวและคณะกรรมการเดียวเมื่อ พ.ศ. 2510
โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้มีสถาบันเดียวในการดำเนินงานตาม
อำนาจหน้าที่ขององค์กรทั้งสาม ปัจจุบันสหภาพยุโรปมี
สมาชิก 25 ประเทศ ได้แก่ เยอรมนี อังกฤษ ไอร์แลนด์ กรีซ
โปรตุเกส เดนมาร์ก สเปน อิตาลี ฝรั่งเศส เบลเยียม
เนเธอร์แลนด์ ลักเซมเบิร์ก ออสเตรีย ฟินแลนด์ สวีเดน
และประเทศสมาชิกใหม่ คือ เชเชอร์ เช็ก เอสโตเนีย ฮังการี
เลตเวีย ลิทัวเนีย โปแลนด์ สโลวัก สโลวีเนีย มอลต้า

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจรูปแบบหนึ่ง อันเกิดจากข้อตกลง
ระหว่างรัฐบาลตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไป ซึ่งเป็นการขยาย
รูปแบบของเขตการค้าเสรีออกไปโดยประเทศภาคี นอกจากจะ
ยกเลิกการเก็บภาษีศุลกากรและการใช้มาตรการจำกัดทาง
การค้าระหว่างกันแล้ว ยังมีการกำหนดอัตราภาษีศุลกากร ที่
เรียกเก็บจากสินค้านำเข้าจากประเทศอื่น ๆ ที่มีได้เป็นภาคีใน
อัตราเดียวกันด้วย

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจรูปแบบหนึ่ง อันเกิดจากข้อตกลง
ระหว่างรัฐบาลตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไป ซึ่งเป็นการขยาย
รูปแบบของตลาดรวมออกไป โดยประเทศภาคี ยังคงคง
ประสานนโยบายเศรษฐกิจต่างๆ เป็นนโยบายเดียวกัน เช่น
นโยบายด้าน การเงิน การคลัง การผลิตสินค้าและบริการ
ต่างๆ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาด
หลักทรัพย์ (ก.ล.ต).

(The Office of the Securities and Exchange
Commission : SEC)

สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค

(Regional Operating Headquarters : ROH)

สิทธิประโยชน์ทางภาษี

(Tax Privilege / Tax Incentive)

สินค้านำเข้า

(Durable Goods)

สินค้านำเข้า

(Capital Goods)

สินค้าอุปโภคบริโภค

(Consumption Goods)

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาด

หลักทรัพย์ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามมาตรา 17 ของ พ.ร.บ. หลักทรัพย์
และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 เพื่อปฏิบัติการใด ๆ ให้
เป็นไปตามมติของคณะกรรมการ ก.ล.ต. และปฏิบัติงานอื่น
ตามบทบัญญัติแห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ

บริษัทที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางประกอบกิจการให้บริการ
ด้านการบริหาร ด้านเทคนิค และบริการสนับสนุนแก่
วิสาหกิจในเครือหรือสาขาของตนสำหรับภูมิภาคหนึ่งๆ
ปัจจุบันกรมสรรพากรให้สิทธิประโยชน์เพื่อส่งเสริมการ
จัดตั้ง ROH ในประเทศไทย โดย ลดอัตราภาษีเงินได้นิติ
บุคคลเหลือร้อยละ 10 รวมถึงให้สิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้
บุคคลธรรมดาแก่บุคคลต่างด้าวที่ทำงานใน ROH เป็นเวลา 2
ปี

การให้สิ่งจูงใจซึ่งจะช่วยลดภาระภาษีให้แก่ผู้ประกอบการ
หรือประชาชนทั่วไป เพื่อวัตถุประสงค์บางประการ เช่น เพื่อ
ส่งเสริมการลงทุน เพื่อส่งเสริมการออม ส่งเสริมการศึกษา
ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา เป็นต้น โดยรูปแบบของสิทธิ
ประโยชน์ทางภาษี มีหลากหลาย อาจจำแนกได้เป็นสิทธิ
ประโยชน์ภาษีทางตรง (Direct Tax Incentives) ได้แก่ การ
ยกเว้นภาษี การลดอัตราภาษี เครดิตภาษี และการลดหย่อน
ค่าใช้จ่ายในการคำนวณภาษี และส่วนของสิทธิประโยชน์
ภาษีทางอ้อม (Indirect Tax) ได้แก่ การยกเว้น/ลดหย่อน
อัตราอากรขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่ม และการให้สิทธิประโยชน์
สำหรับผู้ส่งออก เป็นต้น

สินค้านำเข้าที่มีการใช้งานในระยะเวลามากกว่า 1 ปีขึ้นไป เช่น
รถยนต์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น

สินค้านำเข้าซึ่งเป็นการผลิตชนิดหนึ่ง ซึ่งจะนำไปใช้เป็น
เครื่องมือการผลิตสินค้าและบริการ หรือสร้างรายได้ให้
เกิดขึ้นในอนาคต

สินค้าและบริการที่สามารถนำมาบำบัดความต้องการของ
ผู้บริโภคได้โดยตรง แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ สินค้าคงทน
(Durable Goods) คือ สินค้าที่มีอายุการใช้งานนาน เช่น บ้าน
รถยนต์ ตู้เย็น เป็นต้น และสินค้าเสียง่าย (Perishable Goods)

สินเชื่อ

(Loan)

สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ

(Personal Loan)

สินทรัพย์

(Asset)

หนังสือชี้ชวน

(Prospectus)

หนี้ของรัฐบาล

หนี้ของรัฐวิสาหกิจ

หนี้ต่างประเทศ

(External Debt)

หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

(Non Performing Loan; NPL)

หนี้ภาคเอกชน

(Private Sector Debt)

คือ สินค้าที่มีอายุการใช้งานสั้นมาก หรือนำเส่ง่าย เช่น
อาหาร เสื้อผ้า เป็นต้น

ปริมาณเงินที่ผู้ที่มีเงินทุน (สถาบันการเงิน) ให้กู้ยืมกับผู้
ต้องการเงินทุน

สินเชื่อส่วนบุคคลเฉพาะที่ไม่มีทรัพย์สินหรือทรัพย์สินเป็น
หลักประกัน รวมถึงสินเชื่อที่เกิดจากการให้เช่าซื้อ และการ
ให้เช่าแบบลิสซิ่งในสินค้าที่ผู้ประกอบการจกมิได้จำหน่ายเป็น
ทางการค้าปกติ ยกเว้นในสินค้าประเภทรถยนต์และ
รถจักรยานยนต์

สิ่งของ (ไม่ว่าจะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรม) ที่มีมูลค่ากับผู้
เป็นเจ้าของ

เอกสารที่บริษัทผู้เสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชนทั่วไป
ต้องจัดทำขึ้น เพื่อเปิดเผยข้อมูลแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับ
บริษัท และรายละเอียดของการเสนอขายหลักทรัพย์ ร่าง
หนังสือชี้ชวนของบริษัทจะต้องผ่านการพิจารณาจาก
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาด
หลักทรัพย์ ก่อนจัดทำเผยแพร่ให้ประชาชนจองซื้อหุ้น
หนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรงทั้งจากแหล่งในประเทศและ
ต่างประเทศ

หนี้ที่รัฐวิสาหกิจกู้ทั้งจากแหล่งภายในประเทศและ
ต่างประเทศ จะประกอบด้วย หนี้เงินกู้ที่รัฐบาลค้ำประกัน
และหนี้เงินกู้ที่รัฐบาลไม่ค้ำประกัน ทั้งนี้ การค้ำประกัน
ขึ้นอยู่กับลักษณะของโครงการและฐานะทางการเงินของ
รัฐวิสาหกิจนั้นๆ

ยอดคงค้างหนี้สินส่วนที่ไม่ใช่ทุนเรือนหุ้นของผู้มีถิ่นฐานใน
ประเทศก่อขึ้นกับผู้มีถิ่นในต่างประเทศ ทั้งนี้สินที่มี
ดอกเบี้ย หรือไม่มีดอกเบี้ย โดยมีภาระผูกพันที่จะต้องชำระ
คืนเงินต้น โดยรวมหนี้สินทุกสกุลเงินและทุกประเภทของ
การกู้ยืม

หนี้ที่ถูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้เป็นระยะเวลานานเกินกว่า 3
เดือน

หนี้ของภาคเอกชนเป็นผู้ก่อขึ้นกับผู้มีถิ่นฐานทั้งในและ
ต่างประเทศ ประกอบด้วยหนี้ของภาคธุรกิจธนาคาร

หนี้ระยะยาว

(Long Term Debt)

หนี้ระยะสั้น

(Short Term Debt)

หนี้สาธารณะ

หนี้สินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงิน

หลักการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ

(Most-Favoured-Nation Treatment: MFN)

หลักทรัพย์ในครอบครอง

(Portfolio)

(ธนาคารพาณิชย์และกิจการวิเทศธนกิจ) และภาครัฐกิจที่มีใช้
ธนาคารอาทิ บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ นิติบุคคลที่
ประกอบการค้า การผลิต และบุคคลธรรมดา

หนี้ทั้งในประเทศและต่างประเทศของประเทศไทย ที่มี

ระยะเวลาครบกำหนดชำระคืนมากกว่า 1 ปี

หนี้ทั้งในประเทศและต่างประเทศของประเทศไทย ที่มี

ระยะเวลาครบกำหนดชำระคืนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ปี

หนี้ที่รัฐบาลเป็นผู้ก่อและมีผลผูกพันต่อรัฐบาลทุกรัฐบาลใน
การชำระคืนจากงบประมาณการแผ่นดิน จึงเป็นภาระของ
ประชาชนในฐานะผู้เสียภาษีอากร และรวมหนี้ของ
รัฐวิสาหกิจที่ไม่เป็นสถาบันการเงิน และหนี้สินของกองทุน
เพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงินเป็นหนี้

สาธารณะ

หนี้สินจากการดำเนินการช่วยเหลือสถาบันการเงินที่ประสบ
ปัญหา และการแก้ไขปัญหาหาระบบสถาบันการเงินในช่วงวิกฤต
ตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งเป็นพันธะที่รัฐบาลจะต้องชดใช้
ความเสียหายให้แก่กองทุนฯ

หลักการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ เป็นคำศัพท์ที่ใช้ในวงการ
กฎหมายระหว่างประเทศ จำแนกเป็น

(1) การปฏิบัติต่อสินค้านำเข้าเช่นเดียวกับสินค้าใน
ประเทศหรือการปฏิบัติต่อคนต่างชาติเช่นเดียวกับคนในชาติ
ของตน ถือเป็นพันธกรณีภายใต้ความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษี
ศุลกากรและการค้า(GATT) ขององค์การการค้าโลก

(2) การปฏิบัติต่อบริการหรือผู้ให้บริการที่เป็นคนชาติ
ของประเทศอื่นเช่นเดียวกับที่ให้การปฏิบัติต่อบริการหรือผู้
ให้บริการที่เป็นคนชาติของตนเอง ถือเป็นข้อผูกพันภายใต้
ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS) ของ
องค์การการค้าโลก

หลักทรัพย์ทั้งหมดในความครอบครองของผู้ลงทุนรายใดราย
หนึ่ง ทั้งนี้ จะต้องประกอบด้วยหลักทรัพย์จำนวนตั้งแต่ 2
ชนิด หรือ 2 บริษัทขึ้นไป จุดประสงค์ของการสร้าง portfolio
เพื่อลดความเสี่ยงในการลงทุนด้วยการกระจายลงทุนใน
หลักทรัพย์หลายบริษัทหรือหลายประเภท

หุ้นกู้

(Debenture)

ตราสารหนี้ระยะยาวที่ให้ผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ย ซึ่งออกโดยบริษัทเอกชน รวมทั้งรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัท จำกัด หรือ บริษัทมหาชน จำกัด

หุ้นชั้นดี

(Blue Chips)

หุ้นสามัญของบริษัทที่เป็นที่รู้จักกว้างขวาง เป็นบริษัทที่สามารถทำผลกำไรให้เติบโตและจ่ายปันผลได้ต่อเนื่องมาช้านาน อีกทั้งมีชื่อเสียงในด้านคุณภาพของผู้บริหาร สินค้า และการให้บริการ

หุ้นบุริมสิทธิ

(Preferred Stock)

หลักทรัพย์ประเภทที่ผู้ถือมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของบริษัท เช่นเดียวกับหุ้นสามัญ แต่ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิจะมีสิทธิพิเศษอื่น เช่น ได้รับเงินปันผลในอัตราที่กำหนดไว้แน่นอน มีสิทธิได้รับเงินปันผลก่อนผู้ถือหุ้นสามัญ และมีสิทธิในสินทรัพย์ของบริษัทก่อนผู้ถือหุ้นสามัญในกรณีที่บริษัทเลิกกิจการ (การจะมีบุริมสิทธิใด ๆ ต้องกำหนดระบุไว้ในหุ้นบุริมสิทธิ) โดยทั่วไปผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิจะไม่ได้รับสิทธิลงคะแนนเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้น

หุ้นสามัญ

(Common Stock)

หลักทรัพย์ที่บริษัทออกจำหน่ายเพื่อระดมเงินทุนมาดำเนินการ ผู้ถือหุ้นสามัญมีสิทธิร่วมเป็นเจ้าของบริษัท มีสิทธิออกเสียงลงมติในที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อเลือกตั้งกรรมการบริษัท ร่วมตัดสินใจในนโยบายการดำเนินงานของบริษัท และร่วมตัดสินใจในปัญหาสำคัญของบริษัทผู้ถือหุ้นสามัญจะได้รับผลตอบแทนในรูปเงินปันผล (Dividend) เมื่อราคาหุ้นเพิ่มสูงขึ้นตามศักยภาพของบริษัท และมีโอกาสได้รับสิทธิจองซื้อหุ้นออกใหม่ (Right) เมื่อบริษัทเพิ่มทุนขยายกิจการ หากบริษัทเลิกกิจการ ก็จะได้รับส่วนแบ่งในสินทรัพย์ของบริษัทจากยอดสุทธิหลังจากชำระคืนเจ้าหนี้และพันธะต่าง ๆ หมดแล้ว หุ้นสามัญมีอีกชื่อหนึ่งว่า Ordinary share แหล่งเงินกู้ที่มีการ

แหล่งเงินกู้ทางการ

(1) สถาบันการเงินระหว่างประเทศ เช่น ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank) และธนาคารโลก (World Bank)

(2) รัฐบาลต่างประเทศ เช่น รัฐบาลญี่ปุ่น รัฐบาล

องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น
(Japan International Cooperation Agency: JICA)

องค์การการค้าโลก
(World Trade Organization : WTO)

องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.)

องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา
(Organization for Economic Cooperation and
Development : OECD)

องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการกำหนดมาตรฐาน
(International Organization for Standardization:
ISO)

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

หน่วยงานของรัฐบาลญี่ปุ่นตั้งขึ้นในปี 2517 โดยมี
วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศของ
ญี่ปุ่นในด้านต่างๆ โดยการให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งความช่วยเหลือด้านพัฒนาบุคลากร
องค์การจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2538 มี
สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ มี
สมาชิกรวมทั้งสิ้น 150 ประเทศ โดยไทยเป็นสมาชิกลำดับที่
59 และมีสถานะเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้ง

วัตถุประสงค์ของการก่อตั้ง WTO เพื่อเป็นเวทีในการเจรจา
อุปสรรคและข้อกีดกันทางการค้า และจัดทำกฎระเบียบการค้า
ระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนให้การค้าโลกมีความเสรียิ่งขึ้น
บนพื้นฐานของการแข่งขันที่เท่าเทียมกัน

ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมที่ <http://www.wto.org/>

เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบ
สถาบันการเงิน พ.ศ. 2540 เพื่อดำเนินการกับสถาบันการเงิน
58 แห่งที่ถูกระงับ การดำเนินกิจการตามคำสั่งรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลังในปี 2540 โดยการ

- 1) แก้ไขพื้นฐานของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินการ
- 2) ช่วยเหลือผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ที่สุจริตของบริษัทที่ถูก
ระงับการดำเนินการ และ 3) ชำระบัญชีของบริษัทที่ถูก
ระงับการดำเนินการในกรณีของบริษัทดังกล่าวไม่อาจดำเนิน
กิจการต่อไปได้

องค์การตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามแนวโน้มทาง
เศรษฐกิจของประเทศสมาชิกที่พัฒนาแล้วในเขตการค้าเสรี
อเมริกาเหนือ ยุโรปตะวันตกละแปซิฟิก และประธาน
นโยบายทั้งระดับภายในและต่างประเทศในการหารือต่างๆ มี
สมาชิก 29 ประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา เยอรมนี ญี่ปุ่น
ฝรั่งเศส อิตาลี อังกฤษ และเกาหลีใต้ เป็นต้น

องค์การก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2490 ปัจจุบันมีสมาชิก 117 ประเทศ
สำนักงานอยู่ที่นครเจนีวา สวิตเซอร์แลนด์ วัตถุประสงค์เพื่อ
ส่งเสริม กำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศให้เป็นที่ยอมรับ
ทั่วโลก รวมทั้งพัฒนาความร่วมมือทางด้านการวิชาการ

องค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของญี่ปุ่น
(Japan External Trade Organization: JETRO)

วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เพื่อขยายการค้าระหว่างประเทศ
ปัจจุบันมาตรฐานสากลของ ISO ที่เป็นที่รู้จักกันมากขึ้น
ได้แก่ ISO 9000 และ ISO 14000

องค์กรที่ไม่หวังผลกำไรของรัฐบาลญี่ปุ่น สำนักงาน JETRO
กรุงเทพฯ ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2502 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ
สนับสนุนและส่งเสริมการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ
ไทยและญี่ปุ่น พร้อมทั้งผลักดันการนำเข้าสินค้าไทยสู่ตลาด
ญี่ปุ่นและเผยแพร่บรรยายการที่ดีของการลงทุนในประเทศไทย

องค์การอนามัยโลก
(World Health Organization : WHO)

หน่วยงานขององค์การสหประชาชาติที่ดูแลเรื่องการ
สาธารณสุข ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อ 7 เมษายน ค.ศ.1948 และมี
วัตถุประสงค์เพื่อดูแลประชากรโลกให้มีสุขภาพอนามัยที่ดี
ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งสิ้น 192 ประเทศ

ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมที่ <http://www.who.int/en/>

อนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน
(Double Tax Agreement)

คือ ความตกลงระดับทวิภาคีระหว่างรัฐ 2 รัฐในการขจัดหรือ
บรรเทาสภาพการณ์ที่เงินได้จำนวนเดียวกันของบุคคล
เดียวกันถูกใช้เป็นฐานในการจัดเก็บภาษี โดยรัฐมากกว่า
หนึ่งรัฐ อันเนื่องมาจากกรณีที่มีการจ่ายเงินได้จากแหล่ง
เงินได้ไปให้ผู้รับเงินได้ที่อยู่ที่ รัฐหนึ่งซึ่งถือเป็นรัฐถิ่นที่อยู่
ความตกลงระดับทวิภาคีว่าด้วยการยกเว้นภาษี โดยจะยกเว้น
ภาษีจากเงินได้จำนวนเดียวกัน ซึ่งอาจถูกเรียกเก็บภาษี
มากกว่า 1 ครั้ง โดยรัฐมากกว่า 1 รัฐ โดยทั่วไปภาษี ที่อยู่ใน
ความตกลง ได้แก่ ภาษีเงินได้ ภาษีผลได้จากทุน และภาษีเงิน
ได้ปิโตรเลียม ปัจจุบันประเทศไทยได้จัดทำความตกลงตาม
อนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศต่างๆ แล้ว 50 ประเทศ (ณ สิ้น
เดือนมิถุนายน 2549)

อนุสัญญาว่าด้วยการยกเว้นการจัดเก็บภาษีซ้ำซ้อน
(Avoidance of Double Tax Agreement: DTA)

อสังหาริมทรัพย์

ที่ดินและทรัพย์สินอันติดอยู่กับที่ดินมีลักษณะเป็นการถาวร
หรือประกอบเป็นอันเดียวกับที่ดินนั้น และหมายความรวมถึง
ทรัพย์สินอันเกี่ยวกับที่ดิน หรือทรัพย์สินอันติดอยู่กับที่ดินหรือ
ประกอบเป็นอันเดียวกับที่ดินนั้นด้วย (จากประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์)

อัตราการใช้กำลังการผลิต
(Capacity Utilization Rate: CAP U)

สัดส่วนของจำนวนแรงงาน เทียบกับเครื่องจักรที่มีอยู่ จะเป็น
ตัวแสดงถึงว่าภาคอุตสาหกรรมมีระดับการผลิตที่เต็ม

อัตราการว่างงาน
(Unemployment Rate)

อัตราเงินเฟ้อ
(Inflation)

อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน
(Core Inflation)

อัตราดอกเบี้ยนโยบาย
(Policy Rate)

อัตราภาษีก้าวหน้า
(Progressive Tax Rate)

อัตราภาษีคงที่

อัตราภาษีถดถอย
(Regressive Tax Rate)

อัตราภาษีที่แท้จริง
(Effective Tax Rate)

ศักราชแล้วหรือ

อัตราส่วนระหว่างผู้ว่างงานกับกำลังแรงงาน ซึ่งจะสะท้อนจำนวนผู้ไม่มีงานทำของประเทศ

อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคในระยะเวลาหนึ่งเปรียบเทียบกับอีกระยะเวลาหนึ่ง

อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคที่ไม่รวมราคาสินค้าหมวดพลังงานและอาหารสด ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงสูงหรือที่เรียกว่า ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน ในระยะเวลาหนึ่งเปรียบเทียบกับอีกระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งเงินเฟ้อพื้นฐานในปัจจุบันถูกใช้เป็นเป้าหมายการดำเนินนโยบายการเงินของไทย

อัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยใช้เป็นเครื่องมือในการส่งสัญญาณการดำเนินนโยบายการเงินภายใต้กรอบการกำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อ (Inflation Targeting)

การจัดเก็บภาษีหลายอัตรา ฐานภาษียิ่งสูงยิ่งต้องเสียภาษีในอัตราสูง เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีอัตราภาษีร้อยละ 5-37 เงินได้พึงประเมินยิ่งสูงยิ่งต้องเสียภาษีในอัตราสูง ภาษีอัตราเดียว ซึ่งแม้ฐานภาษีจะสูงขึ้น ก็ยังจะเสียภาษีในอัตราคงเดิม ในกรณีทั่วไปถือได้ว่าภาษีเงินได้นิติบุคคลมีอัตราภาษีคงที่ โดยปัจจุบันเสียภาษีในอัตราเดียวเท่ากับร้อยละ 30 ไม่ว่าจะมีกำไรสุทธิเป็นเท่าใดก็ตาม (หากเป็นกรณีการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งมีทุนจดทะเบียนชำระแล้วไม่เกิน 5 ล้านบาท จะถือว่าเป็นภาษีอัตราก้าวหน้า จัดเก็บในอัตราร้อยละ 20 25 และ 30 สำหรับกำไรสุทธิในชั้นไม่เกิน 1 ล้านบาท 1-3 ล้านบาท และมากกว่า 3 ล้านบาท ขึ้นไป ตามลำดับ)

การจัดเก็บภาษีหลายอัตรา ฐานภาษียิ่งสูงยิ่งเสียภาษีในอัตราต่ำ เช่น ภาษีบำรุงท้องที่

อัตราภาษีจริงที่ผู้เสียภาษีเผชิญ คำนวณจากจำนวนภาษีทั้งหมดที่จ่ายหารด้วยรายได้ทั้งหมดที่เป็นฐานในการเสียภาษี เช่น บุคคลธรรมดาเสียภาษีเงินได้หลายอัตราตามขั้นของเงินได้ ตั้งแต่ร้อยละ 5-37 แต่สามารถคำนวณเพื่อหาอัตราภาษีที่แท้จริงได้เพียงอัตราเดียว ถือ เป็นอัตราภาษีเฉลี่ย

	(Average Rate) หรืออัตราภาษีสุทธิ (Net Rate) ที่บุคคลนั้นเผชิญ หรือเมื่อผู้นำเข้านำเสียอากรขาเข้าสำหรับสินค้าหลายประเภทพิคัด ก็สามารถคำนวณอัตราภาษีที่แท้จริงได้เป็นอัตราเดียว เป็นต้น $ETR = (\text{จำนวนภาษีที่จ่าย} / \text{รายได้ที่ต้องเสียภาษี})$ อัตราภาษีที่ผูกพันไว้ในการเจรจาการค้าภายใต้เวทีต่าง ๆ สูงกว่าหรือเท่ากับอัตราภาษีที่เรียกเก็บในขณะนั้นก็ได้ การมีการผูกพันอัตราภาษี เป็นหลักประกันว่าประเทศสมาชิกจะไม่เรียกเก็บภาษีจากสินค้าที่นำเข้าจากประเทศสมาชิกอื่นในอัตราที่สูงกว่าอัตราที่ผูกพัน (Bound Rate) การขึ้นภาษีให้สูงกว่า Bound Rate จะต้องมีการเจรจากับประเทศที่เสียประโยชน์จากการขึ้นภาษี
อัตราภาษีผูกพัน (Bound Rate)	ส่วนของกำไรสุทธิที่ได้นำมาจ่ายเป็นปันผลแก่ผู้ถือหุ้น โดยคิดเป็นอัตราร้อยละ มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้ อัตราส่วนการจ่ายเงินปันผล = $\text{มูลค่าปันผลต่อหุ้น} / \text{กำไรสุทธิต่อหุ้น} \times 100$
อากร (Duty)	เงินที่รัฐบาลออกกฎหมายบังคับจัดเก็บจากผู้ได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะ แต่ภาระค่าอากรกับประโยชน์ที่ผู้ขึ้นได้รับไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อกัน เช่น อากรแสตมป์ อากรศุลกากร เป็นต้น
อากรขาเข้า (Import Tariff)	ภาษีศุลกากรจัดเก็บจากการนำเข้าสินค้ามาในราชอาณาจักร (ดู “ภาษีศุลกากร” เพิ่มเติม)
อากรขาออก (Export Tariff)	ภาษีศุลกากรจัดเก็บจากการส่งออกสินค้าไปนอกราชอาณาจักร (ดู “ภาษีศุลกากร” เพิ่มเติม)
อากรฆ่าสัตว์	ภาษีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เก็บจากผู้ที่มีความประสงค์จะฆ่า โค กระบือ แพะ แกะ สุกร และสัตว์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
อากรรั้งนกอีแอ่น	ภาษีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เก็บจากผู้ได้รับสัมปทานรั้งนกอีแอ่นชนิดที่ใช้กินรัง ในเขตจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดพัทลุง จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดสตูล และจังหวัดตราด ตาม พรบ. รั้งนกอีแอ่น พ.ศ.2540 โดยมีอัตราภาษีตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ผู้ว่าราชการ

อัญญาเราะฮ์ (การเช่า)

(Ijarah)

อัญญาเราะฮ์ซุมมา อัล บัย (การเช่าซื้อ)

(Al-Ijarah Thumma al-Bai')

อิสติสนา (การขายสินค้าตามคำสั่งผลิต/ก่อสร้าง)

(Istisna)

อุญูร (ค่าธรรมเนียม) (Ujr)

อุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้าระหว่างประเทศ

(Technical Barriers to Trade : TBT)

ฮิบะฮ์ (ของกำนัล)

(Hibah)

ฮิวาละฮ์ (การโอน)

(Hiwalah)

จังหวัดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนด คือ การที่เจ้าของทรัพย์สินตกลงให้ผู้เช่า เช่าอุปกรณ์หรือทรัพย์สินในอัตราค่าเช่าที่ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบร่วมกัน คือ การที่เจ้าของทรัพย์สินและผู้เช่าได้จัดทำสัญญาระหว่างกัน 2 ฉบับ คือ สัญญาเช่า (Al-Ijarah) และสัญญาซื้อ (Al-Bai) โดยในสัญญาเช่าซึ่งเป็นสัญญาแรก ผู้เช่าจะชำระค่าเช่าทรัพย์สินให้เจ้าของทรัพย์สินในระยะเวลาที่ได้ตกลงกัน เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการเช่า ผู้เช่าจะทำสัญญาซื้อซึ่งเป็นสัญญาที่สองเพื่อซื้อทรัพย์สินจากเจ้าของทรัพย์สินในราคาที่เห็นชอบร่วมกัน

คือ การทำข้อตกลงระหว่างคู่สัญญา 2 ฝ่าย โดยฝ่ายหนึ่งตกลงจะผลิต/ก่อสร้างทรัพย์สินตามคุณลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนด โดย อีกฝ่ายหนึ่ง (ผู้ซื้อ) และจะส่งมอบทรัพย์สินในอนาคต ณ วันที่ และราคาที่ได้ตกลงกันไว้ล่วงหน้า สัญญาลักษณะนี้ธนาคารจะสนับสนุนทางการเงินให้กับลูกค้าที่ประสงค์จะผลิต/ก่อสร้าง ทรัพย์สินโดยมีเงื่อนไขการผ่อนชำระคืนเป็นงวด ๆ หลังจากการผลิต/ก่อสร้าง เสร็จสิ้น ธนาคารหรือผู้ผลิต/ก่อสร้างจะส่งมอบทรัพย์สินให้กับลูกค้าตามวันและเวลาที่ตกลงกัน

คือ ค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากการใช้บริการของลูกค้า อุปสรรคต่อการค้าระหว่างประเทศ ได้แก่ การกำหนดกฎระเบียบและข้อบังคับทางเทคนิค มาตรฐาน และระบบใบรับรองสำหรับสินค้าส่งออกและนำเข้า เป็นต้น

คือ ของขวัญ/ของกำนัล/ของขวัญที่ฝ่ายหนึ่งประสงค์จะมอบให้กับอีกฝ่ายหนึ่ง

คือ การโอนเงิน/หนี้ จากบัญชีผู้โอน/บัญชีลูกหนี้ ไปยังบัญชีผู้รับโอน/บัญชีเจ้าหนี้ โดยการบริการดังกล่าวจะถูกคิดค่าธรรมเนียม

หมวดชื่อรัฐวิสาหกิจ

การกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.)	Sports Authority of Thailand
การเคหะแห่งชาติ (กคช.)	National Housing Authority
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)	Tourism Authority of Thailand
การทางพิเศษแห่งประเทศไทย (กทพ.)	Expressway and Rapid Transit Authority of Thailand
การทำเรือแห่งประเทศไทย (กทท.)	Port Authority of Thailand
การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.)	Industrial Estate Authority of Thailand
การประปานครหลวง (กปน.)	Metropolitan Waterworks Authority
การประปาสวนภูมิภาค (กปภ.)	Provincial Waterworks Authority
การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.)	Metropolitan Electricity Authority
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.)	Metropolitan Electricity Authority
การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.)	Mass Rapid Transit Authority of Thailand
การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.)	State Railway of Thailand
ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	Krung Thai Bank
ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.)	Small and Medium Enterprise Development Bank of Thailand
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)	Bank for Agriculture and Agricultural Coop.
ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.)	Export Import Bank of Thailand
ธนาคารออมสิน	Government Savings Bank
ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.)	The Government Housing Bank
บริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย (บตท.)	Secondary Mortgage Corporation
บริษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน (บปส.)	Asset Management Corporation
บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.)	Small Industry Credit Guarantee Corporation
บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ	State Holding Company
บริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน)	EGAT Public Company Limited
บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)	Cat Telecom Public Company Limited
บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	Thai Airways International Public Co.,Ltd.
บริษัท ขนส่ง จำกัด (บขส.)	Transport Co.,Ltd.
บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.)	Airports of Thailand Public Co.,Ltd.
บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	TOT Public Company Limited
บริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด (บพด.)	Thai Maritime Navigation Co.,Ltd.

บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด (ธพส.)	Dhanarak Asset Development Company Limited.
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	PTT Public Company Limited.
บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด (ปณท.)	Thailand Post Co.,LTD
บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย (บวท.)	Aeronautical Radio of Thailand Limited
บริษัท สหโรงแรมไทยและการท่องเที่ยว จำกัด	The Syndicate of Thai Hotels and Tourists Enterprises Limited
บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)	MCOT Public Co.,Ltd.
บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด	The Bangkok Dock Company Limited
รัฐวิสาหกิจ	State Owned Enterprise (SOE)
โรงงานไพ่ กรมสรรพสามิต	Playing Cards Factory
โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง (รยส.)	Thailand Tobacco Monopoly
โรงพิมพ์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	The Police Printing
สถาบันการบินพลเรือน (สบพ.)	Civil Aviation Training Center
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)	Thailand Institute Scientific and Technological Research
สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.)	Office of the Rubber Replanting Aid Fund
สำนักงานขนานเคราะห์ กรมพัฒนาสังคมและ สวัสดิการ	Public Pawnshop Office
สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (สสร.)	Government Lottery Office
องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.)	Bangkok Mass Transit Authority
องค์การคลังสินค้า (อคส.)	Public Warehouse Organization
องค์การจัดการน้ำเสีย (อจน.)	Waste Water Management Authority
องค์การตลาด (อต.)	Marketing Organization
องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.)	Marketing Organization for Farmers
องค์การแบตเตอรี่ (อ.บ.ต.)	Battery Organization of Thailand
องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.)	National Science Museum
องค์การฟอกหนัง (อฟน.)	The Tanning Organization
องค์การเภสัชกรรม (อภ.)	The Government Phamaceutical Organization
องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.)	Thai Dairy Farming Promotion Organization of Thailand
องค์การสวนพฤกษศาสตร์ (อ.ส.พ.)	The Botanical Garden Organization
องค์การสวนยาง (อ.ส.ย.)	Rubber Estate Organization

องค์การสวนสัตว์ (ออส.)

Zoological Park Organization

องค์การสะพานปลา (สป.)

Fish Marketing Organization

องค์การสุรา กรมสรรพสามิต

Liquor Distillery Organization

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (ออป.)

Forest Industry Organization